

muziekwereld

Ntb.

vakbond voor musici

Een nieuw jaar

Een nieuw jaar en een nieuwe *Muziekwereld*. Eentje met ditmaal een hoopvolle boodschap: ja, we mogen (lijkt het) echt weer open, een festivalzomer lonkt en er is een nieuw kabinet. Er lijkt zelfs een nieuw politiek besef dat de cultuur na alle klappen serieuze ondersteuning verdient. Maar die woorden hebben wij vaker gehoord: het zal het komende jaar moeten blijken.

Een jaar waarin vooral duidelijk moet worden of de term fair practice werkelijk betekenis krijgt en waarin het Auteurscontractenrecht op de agenda staat. Een jaar waarin de gesprekken die wij vorig jaar startten met de publieke omroep, om tot eerlijke betaling van musici te komen, resultaat moeten opleveren.

Ook een jaar van onzekerheid evengoed. Niet alleen betreffende de afloop van de coronacrisis, maar ook in internationale ontwikkelingen. De inval van de Oekraïne door Rusland houdt ons allen in de greep. Onze gedachten zijn bij onze Oekraïense collega's, die met hun landgenoten strijden voor hun vrijheid.

Een jaar dat wat *Muziekwereld* betreft te midden van dat tumult begint als alle andere jaren: met de Belastingsspecial en met publicatie van de Ntb-tarievenlijst.

Veel is ook subtiel anders: Anita Verheggen, jarenlang deel van de redactie van dit blad, nam vorig jaar afscheid als redacteur van *Muziekwereld*. Ze blijft actief voor Kunstenbond en Ntb, met name binnen Sena, als eerste verantwoordelijke voor het sociaal cultureel beleid van de sectie Uitvoerende Kunstenaars. Jarenlang schreef zij het hoofdinterview in het blad. Tot Jimmy Tigges het overnam, schreef zij de rubriek *De favoriete compositie van...*

Redactioneel

Hoewel zij nu en dan een bijdrage zal leveren, zal het een uitdaging worden het blad op hetzelfde niveau te houden. Expertise is niet eenvoudig te vervangen. Haar taken in de jazz zullen worden overgenomen door Karin Boelhouwer, die de afgelopen jaren al de orkesten en muziekonderwijs-cao's onder haar verantwoordelijkheid had. De representatie binnen de pop (onder meer de Popcoalitie) en haar plek in de Muziekwereld-redactie worden overgenomen door Ntb- en VCTN-voorzitter Will Maas, die voor deze *Muziekwereld* zijn eerste column heeft geschreven. Als vervanger voor columnist Bart Wirtz, die vorige jaar in *Muziekwereld* nr. 3 afscheid nam.

Ook Eloy Veldhuijzen neemt afscheid en verzorgde voor de laatste keer de belastingstukken in deze special. We willen hem, net als uiteraard Bart en Anita voor hun bijdragen aan het blad, ook hier nog een keer hartelijk danken voor zijn grote bijdrage aan het werk van de Ntb, niet alleen middels de jaarlijkse Belastingsspecial, maar ook voor alle adviezen aan individuele leden en zijn bereikbaarheid voor adviesvragen via en vanuit de werkorganisatie.

Een nieuw jaar en een nieuwe toekomst kortom, ook voor dit blad.

Ook blijft veel hetzelfde. Onze inzet op lobby en voorlichting bijvoorbeeld. Veel daarover in deze *Muziekwereld*. Wij wensen u veel leesplezier!

Erwin Angad-Gaur

senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

Inhoud

4	Wat speelt er? kort nieuws
6	interview met Bas Toscani Kornettist met verstand van fiscaliteiten
13	Column Will Maas Herstel EHBO
14	Hoe kom je van een muzikaal idee tot een kant-en-klare release?
15	VCTN-nieuws
17	Zelfs een dode Rus... Vers geperst
18	cd-recensies
21	De favoriete compositie van... Column Maurits Fondse
23	R.E.S.P.E.C.T.
24	EZ Boekhouding Column Stan Rijven
25	Disc over? Disc cover!
26	Rechten Papier of tanden

Muziekwereld nr. 1 – 2022

28	We willen allemaal professioneel betaald worden
30	Tarieven en salarissen 2022 juridisch
32	Overzicht spraakmakende rechtszaken in 2021 Ntb-verzekeringen
37	In goede tijden en slechte tijden; blijf verzekerd! Onder de leden
38	Thomas Elbers

41-54 Belastingsspecial

- De artiestenregeling
- Inkomstenbelasting 2021
- Beroepskosten in dienstbetrekking
- De werkkostenregeling
- Btw en de muziekpraktijk
- Zelfstandigen- en startersaftrek: (Hoe) houd ik mijn uren bij?

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl

De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: Robert Swart

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur), Will Maas

Met medewerking van:

Maurits Fondse, Bjorn Schipper, rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Michael Klier, Patrick Onderweegs, Eloy Veldhuijzen, Peter Boertje, Stan Rijven, Karin Boelhouwer, Erik Thijssen en Roy ter Haar

Illustraties

Robert Swart

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

Vellendrukkerij BDU, Werkendam

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur
Will Maas (voorzitter),
Ellister van der Molen (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Secretariaat info@kunstenbond.nl
Juridische zaken/contracten juridischadvies@kunstenbond.nl
EHBO-project (over muziekproducties)
rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:
Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl
Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl
pop:
Will Maas willmaas@kunstenbond.nl
Orkesten
Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl
Muziekdramatische kunst:
Pepijn ten Kate pepijntenkate@kunstenbond.nl
Kamermuziek:
Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl
Auteurs- en Naburig Recht:
Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl
Muziekonderwijs:
Karin Boelhouwer karinboelhouwer@kunstenbond.nl

Wat speelt er?

NVPI start taskforce grensoverschrijdend gedrag

De NVPI (de brancheorganisatie van platenmaatschappijen) komt met een taskforce die adviseert over het tegengaan van grensoverschrijdend gedrag in de entertainmentindustrie. De taskforce is in het leven geroepen na de open brief van een dertigtal Nederlandse zangeressen, onder wie Laura Jansen, Linde Schöne, Claudia de Breij, Aafke Romeijn en Roufaida Aboutaleb, die seksueel grensoverschrijdend gedrag in de muziekindustrie hebben aangekaart

naar aanleiding van de uitzending die BOOS maakte over The Voice of Holland. "Vrijwel direct na publicatie van de brief hebben we contact gezocht met een vertegenwoordiging van deze zangeressen," aldus algemeen directeur van de NVPI Anne de Jong. "Ze hebben een krachtig signaal afgegeven dat we niet kunnen of willen negeren. We hebben dan ook besloten om meteen in actie te komen zodat we het probleem in kaart kunnen brengen en samen kunnen bouwen aan een inclusieve industrie waarin eenieder zich veilig weet – ongeacht leeftijd,

gender, sekse, huidskleur, religie of wat dan ook." De eerste fase van het adviestraject van de taskforce, die wordt aangestuurd door diversiteits- en inclusie-experts Janice Deul en Eske van Egerschot, behelst het volgende:

- zicht geven op wat er speelt op het gebied van grensoverschrijdend gedrag in de volle breedte;
- onderzoeken hoe dit gedrag kan worden voorkomen;
- nagaan hoe adequate hulp kan worden geboden aan slachtoffers.

Anne de Jong: "Uiteindelijk moeten we natuurlijk toe naar een cultuuromslag, in onze

industrie en in de maatschappij. Onze mooie branche wil hier zijn verantwoordelijkheid in nemen." De taskforce is inmiddels met haar werkzaamheden gestart. De eerste bevindingen zullen naar verwachting voor de zomer worden gecommuniceerd.

Kunstenbond bepleit versterken en uitbreiden onafhankelijk meldpunt

Er moet een breed onafhankelijk meldpunt komen voor seksueel grensoverschrijdend gedrag in de creatieve sector. Ook commerciële partijen en de overheid zouden zich daarbij moeten aansluiten. Daarvoor pleit de Kunstenbond in een reactie op de open brief waarin 29 Nederlandse zangeressen de sector opriepen meer te doen aan ongewenst gedrag in de sector. "We hebben de brief gezien en herkennen veel van wat erin gezegd wordt", zegt Peter van den Bunder van de Kunstenbond. "Wat wij zien is dat de huidige machtsverhoudingen, waarin veel ongelijkheid en afhankelijkheid is, een voedingsbodem zijn voor giftig gedrag. Het is iets dat we nu moeten oppakken en er met zijn allen voor zorgen dat die voedingsbodem verdwijnt." De Kunstenbond wil het al bestaande onafhankelijke meldpunt voor ongewenst gedrag in de creatieve sector, Mores Online, versterken en uitbreiden. "De

Kunstenbond pleit voor een bundeling van krachten en versterking van het meldpunt Mores Online. Dat moet uitgebreid worden en ook commerciële partijen moeten dat omarmen," zegt Van den Bunder. Met Mores Online wil De Kunstenbond een veilige plek creëren voor de hele kunstensector. "Wat je ook wel ziet is dat advocatenkantoren onderzoek gaan doen of dat producenten een eigen meldpunten opzetten. Wij pleiten voor sterk onafhankelijk meldpunt waar de registratie en vooral ook opvang van mensen plaats kan vinden." Het meldpunt Mores is te vinden via <https://mores.online/>

Het Nationaal Podiumplan nu ook voor Kamermuziek!

Het Nationaal Podiumplan (NPP) zal de komende maanden worden uitgerold naar de Kamermuzieksector. Via het Steunfonds Rechtensector komt er een budget beschikbaar om dit mogelijk te maken. Het NPP draait al op volle toeren in de pop- en jazz/world sector. De financiële transactie tussen een musicus en een podium/opdrachtgever vormt de basis van

Jaarvergadering Muziek/Ntb op 29 juni

Aansluitend op het VCTN-congres (zie p. 15) organiseert Kunstenbond/Ntb op woensdag 29 juni om 14.00 uur de jaarvergadering 2022 van de vakgroep Muziek/Ntb. De locatie zal via de nieuwsbrief en op de website nader bekend worden gemaakt.

Voorlopige agenda:

- Opening;
- Notulen vorige vergadering;
- Verslag activiteiten;
- Financieel verslag (mondeling);
- Rondvraag;
- Sluiting.

De stukken zullen uiterlijk twee weken voor de vergadering gepubliceerd worden op het leden deel van onze website.

de NPP-subsidieregeling. De initiatiefnemer nodigt de uitvoerende musicus uit op basis van minimaal 50% van de minimumgagenorm per musicus per concert (€ 135). Dat bedrag wordt vanuit het NPP gematched na het overleggen van een schriftelijke bevestiging door de partijen die de transactie hebben gesloten. Let op de website:

nationaalpodiumplan.nl, de nieuwsbrieven en website van de Kunstenbond/Ntb voor meer info over de regeling. Zodra meer details bekend zijn organiseert de Kunstenbond een informatief Kunstenbondcafé over deze subsidieregeling.

Derde tranche Steunfonds Rechtensector

Na een eerste en tweede bijdrage vanuit de overheid komt ook dit jaar tien miljoen euro beschikbaar voor steun aan makers in de rechtensector. Naast het openstellen van het Nationaal Podiumplan voor ook kamermuziek zullen via Buma/Stemra, Sena en NORMA-fondsen beschikbaar komen. Nieuwe regelingen zijn onder meer het NORMA Booster Fonds (dat beoogt 1.000 podiumkunstenaars te 'boosten') en het NORMA Startersfonds. De komende weken en maanden zullen deze regelingen van start gaan en worden gepubliceerd via de websites van de genoemde organisaties en uiteraard via nieuwsbrieven van ook onder meer de Ntb, VCTN en Kunstenbond.

Sena Performers Muziekproductiefonds in 2022

De deadline van de eerste aanvraagronde van het Sena Performers Muziekproductiefonds in dit jaar is zondag 20 maart a.s. Alleen professionele musici kunnen een aanvraag doen bij het fonds. Het fonds biedt musici de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken. Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiekosten van geluidsopnamen te financieren. Tweederde van dit bedrag is een subsidie en één derde een renteloze lening. Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier

performers
Sena

downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl
Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun cd/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je cd/muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (rakendrasmit@kunstenbond.nl).
Mail info over je muziekproductie naar Rolf Delfos via: lordsoffle@gmail.com voor het radioprogramma Dutch Jazz op Sublime FM.
Je kunt je muziekproductie ook aanmelden via het formulier op de website van Dutch Performers House: www.dutchperformers-house.nl Releases van cd's/Muziekproducties die met steun van het fonds tot stand zijn gekomen worden besproken op deze website en op de Facebookpagina van het productiehuis.

Kornettist met verstand van fiscaliteiten

Bas Toscani is belastingconsulent en daarnaast actief bij de Kunstenbond. Zo is hij betrokken bij de uitvoering van het Nationaal Podiumplan (NPP). Als freelance kornettist speelt hij in talloze jazzformaties en is hij te horen op diverse cd's. 'Trompet is een beetje een martel-instrument', zegt Bas Toscani. 'Het vergt nogal fysieke kracht om erop te spelen. Trompettisten zijn daardoor dunner gezaaid dan bijvoorbeeld saxofonisten. Voordeel is dat je vaker wordt gevraagd.'

Als freelance kornettist en bugelist, aan trompet verwante instrumenten, heeft het hem de voorbije coronajaren nog aardig wat optredens opgeleverd. Onder meer met het project The Legends, featuring Rob Agerbeek, en de door het Fonds Podiumkunsten georganiseerde Balkonscènes. 'Er is de afgelopen twee jaar de klad ingekomen, maar als ik ergens kan optreden doe ik dat. Ik weet ook dat het voor veel anderen in deze tijden niet zo loopt. Ik spreek veel muzikanten die het somber inzien.'

tekst: Jimmy Tigges

fotografie: Minke Faber

‘Trompet is een beetje een martelinstrument’, zegt Bas Toscani. ‘Het vergt nogal fysieke kracht om erop te spelen. Trompettisten zijn daardoor dunner gezaaid dan bijvoorbeeld saxofonisten. Voordeel is dat je vaker wordt gevraagd.’

Als freelance kornettist en bugelist, aan trompet verwante instrumenten, heeft het hem de voorbije coronajaren nog aardig wat optredens opgeleverd. Onder meer met het project The Legends, featuring Rob Agerbeek, en de door het Fonds Podiumkunsten georganiseerde Balkonscènes. ‘Er is de afgelopen twee jaar de klad ingekomen, maar als ik ergens kan optreden doe ik dat. Ik weet ook dat het voor veel anderen in deze tijden niet zo loopt. Ik spreek veel muzikanten die het somber inzien.’

Voor een groot deel van de zzp’ers onder hen is het sowieso lastig genoeg om voldoende inkomsten te genereren. Daarom is het Nationaal Podiumplan in het leven geroepen waar Toscani bij betrokken is geraakt. Als vertegenwoordiger van de Ntb zit hij in de ledenraad van de Kunstenbond. Hij beheert er, met een collega, de portefeuille Financiën. De bond maakt deel uit van een Creatieve Coalitie die geleid heeft tot een steunpakket aan maatregelen voor zzp’ers. Toscani: ‘De Kunstenbond zorgt ervoor dat het NPP draait. Voor dat plan moest een algemeen reglement komen. Met mijn fiscale opleiding zei ik: zal ik dat ’s opstellen? Zo rol je erin. Nu heb ik daar zo’n beetje de leiding over het uitgeven van geld. Geld uit subsidiepotten van Sena Performers, Buma Cultuur en Stichting Norma.’

Wat was het idee achter dat Nationaal Podiumplan?

‘Probleem is dat de door het ministerie van OCW beschikbaar gestelde gelden voornamelijk terechtkomen

bij de instituten, de gebouwen, niet bij de uitvoerenden. Het NPP-geld stroomt direct naar de bankrekening van de artiesten. Uitgangspunt is dat een optredende artiest minimaal de Sena-gagenorm van 270 euro ontvangt. Veel clubs kunnen dat niet betalen, dat is nu eenmaal zo. Het podium moet minimaal de helft uitkeren, het NPP vult dat dan aan. Aanmelden voor die regeling kan via [nationaalpodiumplan.nl](https://npp.podiumplan.nl). Om in aanmerking te komen word je beoordeeld op het professioneel bezig zijn met muziek. Belangrijk is dat het betreffende podium zich ook moet aanmelden.’

De regeling is driekwart jaar geleden ingegaan, loopt het een beetje?

‘Jazeker. Wanneer je ergens energie in steekt, gaat het lopen. Toen we op 1 juni 2021 officieel begonnen met de jazz- en wereldmuziek zat het hele NPP-team standby in afwachting van de aanvragen. Er was veel publiciteit gegenereerd. Per 1 september kwam de popmuziek erbij. Daar was minder ruchtbaarheid aan gegeven, dus dat liep aanvankelijk minder hard. Inmiddels is dat wel op gang gekomen.

Voor de laatste lockdown van rond de jaarwisseling zijn er tegen de driehonderd optredens gefaciliteerd. Ook tijdens die lockdown is er uitgekeerd. Een uitvoerende artiest wordt bij geplande concerten die vanwege nieuwe maatregelen niet kunnen doorgaan eigenlijk dubbel getroffen: geen podiumgage en daardoor ook geen aanvullend inkomen vanuit het NPP. Mijn idee was: als er aantoonbaar een contract ligt voor een concert dat door coronamaatregelen niet doorgaat, dan keren we toch het NPP-aandeel uit. Dat werd de ‘covid coulance-regeling’.

Er zijn twee ontwikkelingen sinds de start van het NPP. Ten eerste is de gagenorm verhoogd van 265 naar 270 euro, ten tweede mag een groep

‘Trompet is een beetje een martelinstrument’

nu over maximaal acht muzikanten beschikken in plaats van maximaal vijf. Inmiddels zijn we ook hard bezig eenzelfde regeling te organiseren voor klassieke musici.’

Je hebt ook nog een eigen kantoor als belastingadviseur én een carrière als muzikant.

‘Met dat laatste is het allemaal begonnen. Ik kom uit een muzikale familie. Mijn broer Pim is drummer, mijn vader was saxofonist en mijn moeder was oprichter van de Gooise jazzclub Langs de Lijn in Bussum. Er kwamen veel muzikanten bij ons over de vloer. Mijn moeder dacht: ik loop hier maar whisky en bier te schenken. Daarom is ze begin jaren tachtig die club begonnen. Ik was toen 14, 15 jaar. Ik ontmoette daar allerlei muzikanten, de wekelijkse jamsessies waar ik mocht meespelen waren heel leerzaam.

Ik noemde mij in die tijd Count Bassie. Omdat ik nog geen notentheorie had gehad, leerde ik mijn oren goed te gebruiken. Ik werd steeds enthousiaster, het voordeel op die leeftijd is dat je je nog wel eens een foutje kan permitteren.

Ik zat op de HAVO, maar mocht alvast rondlopen op het toen nog bestaande Hilversums Conservatorium

en meespelen met de bigband van Erik van Lier. Cees Smal, een andere trombonist die er les gaf, heeft mij, samen met de vorig jaar overleden trompettist Ack van Rooyen, een beetje onder zijn hoede genomen. Cees Smal was multi-instrumentalist, ik ging elke donderdagmiddag naar hem toe. Jazzstukken doornemen, ik op kornet, hij op piano. Hij stimuleerde mij echt.’

Wilde je professioneel muzikant worden na je schooltijd?

‘Ik stond voor de keus: conservatorium of niet? Op aanraden van veel musici ben ik een economisch-juridische opleiding gaan doen aan de HEAO in Amsterdam. “Ga nou een vak leren, muziek kan altijd nog”, zeiden ze allemaal.

Ik begon intussen een eigen band: het Bas Toscani Quintet, met muzikanten van het conservatorium. We traden veel op, stonden ook op festivals.

Na het afronden van de HEAO moest ik in dienst, als een van de laatste lichten. Ik kwam terecht in de Koninklijke Militaire Kapel, als solotrompettist voor de lichtere stukken. Stukken van Michael Jackson en dergelijke. Een leuke tijd, we reisden door heel Europa. Ik bleef ernaast

schnabbelen met mijn kwintet.

Om mijn opleiding te gelde te maken ben ik na mijn diensttijd bij de Rabobank gaan werken, als een van de eerste mannen die dat parttime deed.

Vijftien jaar heb ik bij de bank gewerkt, de laatste periode als adviseur voor mensen die een eigen bedrijf begonnen. Ik ging trouwen, er kwamen twee kinderen. Het liep zo goed met die muziek, dat ik de baan opzegde. Intussen kwamen er steeds vaker muzikanten met vragen naar mij toe, onder het motto “Jij hebt verstand van fiscaliteiten”. Ik vond het leuk om ze te helpen, in combinatie met huisman zijn en muzikant.

Ik ging een HBO-kopstudie volgen en haalde mijn diploma belastingadviseur in 2017. Intussen bleef drie keer spelen per week de rode draad. Steeds meer muzikanten kwamen met vragen. Ik vond het leuk om dingen voor ze uit te zoeken, zo breidde dat zich uit. Onder mijn clientèle zitten veel creatieve mensen. Niet alleen muzikanten, ook bijvoorbeeld gidsen die toeristen rondleiden. Daarnaast adviseer ik grotere stichtingen, belangenbehartigers van de kunstsector, festivalorganisaties. Zo kwam ik ook bij de NPP in beeld. Het is allemaal met elkaar verweven.’

CV Bas Toscani Geboren in Naarden, 17 december 1967
Zelfstandig ondernemer als fiscaal adviseur/consulent; muzikant

November 1993 – heden

- Freelance trompettist/kornettist/bugelist in vele (jazz)formaties
- Medewerking aan diverse cd-producties (onder anderen DJ Elio, Eddie C., Pim Toscani’s Dixieland All Stars en Riverboat Jazzband)
- Het voorbereiden en geven van muziekworkshops op scholen
- Leraar trompet/kornet en algemene muzikoriëntatie op de basisschool

Opleiding:

- Hogeschool voor Economische Studies Amsterdam (HES)
- Studie jurisprudentie. Bachelor economie, economie en recht

Licenties en certificeringen:

- Register belastingconsulent; register belastingadviseurs, sinds jan 2017

1995 - 2010

- Diverse functies bij Rabobank, onder meer als bedrijfsadviseur voor startende ondernemers

2019 - heden

- Bestuursfuncties bij verschillende stichtingen en verenigingen
- Lid van de ledenraad van de Kunstenbond
- Zorgdragend voor een goede uitvoering van het Nationaal Podium Plan

Welke problemen kom je als belastingadviseur zoal tegen onder muzikanten?

‘Ik help ze met de btw-aangifte en bij het opmaken van de jaarrekening. Er is natuurlijk een grote bezuinigingsslag geweest, toen de minister mensen aanspoorde om bijvoorbeeld niet in dienst van een muziekschool te blijven, maar zelfstandige te worden. Mensen zaten met de handen in het haar: hoe moet ik dat doen? Ik adviseer ze ook bij vragen als: “Hoe kom ik in aanmerking voor een Tozo-uitkering?” En ik wijs ze op regelingen als de Balkonscènes en het NPP.’

Als muzikant speel je in talloze formaties, in allerlei stijlen, van dixieland tot bebop. Dat klinkt behoorlijk veelzijdig.

‘Dat komt door die jazzclub van mijn moeder. Die organiseerde op concert-

avonden drie setjes: moderne jazz, swing en dixieland. Dat laatste genre ben ik pas later gaan waarderen, maar moderne jazz en swing vond ik meteen geweldig. Bobby Hackett en Louis Armstrong waren mijn twee grote voorbeelden. Hackett was bekend van het orkest van Glenn Miller, later had hij zijn eigen band, met onder anderen ‘the king of swing’ Benny Goodman. Hackett speelde op een romantische manier swingmuziek. Hij speelde zó mooi door de akkoorden heen. Later speelde ik ook trompetpartijen in op cd’s met popachtige dingen, zoals van Eddie Conard. Verder zit ik in de band van mijn broer Pim en bij Iris & Friends. Swing, met vleugjes bebop. Met die groep begeleiden we ook saxofonist Scott Hamilton, als die door Nederland toert. Dat is begonnen op een festival in Domburg.’

- ingezonden mededeling -

Hoe zie je de directe toekomst?

‘Nu er weer van alles opengaat merk ik dat er veel initiatieven komen. Als muzikant grijp je alles aan om te kunnen spelen. In juni staat er een trip naar Thailand op stapel, met een gelegenheidsformatie. We staan daar op een festival.’

Met het NPP kunnen we financieel voorlopig nog een paar jaar voort. Dat is een stimulans voor de podia die eigenlijk niet genoeg geld hebben om dingen door te laten gaan. Je zorgt met die regeling dat een podium toch dat bedrag kan betalen en dat het erachter komt dat musici minstens € 270 moeten ontvangen voor een concert. Het podium voelt zich zo gesteund door het NPP. De muzikant wordt geholpen en podia worden zich ervan bewust dat het laten spelen van artiesten ook geld kost. Zo snijdt het mes aan twee kanten.’

WAT WILL MAAS?

HERSTEL

Op vrijdag 13 (!) maart 2020 kon ik in Ahoy' Rotterdam mijn backline op komen halen, het concert van zaterdag was gecancelld. We hadden die week op maandag, dinsdag en woensdag gerepeteerd voor het concert van Hessel en Tess. Op de repetitiedagen kwamen de eerste afzeggingen van, met name Brabantse, bezoekers al binnen. De stemming daalde met de dag. Als ik het me goed herinner hebben we de doorloop op woensdag niet eens meer helemaal uitgespeeld.

Het lijkt al veel langer dan twee jaar geleden, en dat betekent in mijn geval dat er in de afgelopen 24 maanden kennelijk veel is gebeurd. Dat heb ik namelijk altijd: als een week achteraf langer lijkt te zijn geweest dan zeven dagen, dan was het een interessante hectische week, en andersom: lijkt de tijd sneller voorbij te zijn gegaan dan in werkelijkheid het geval was, dan was het een rustige of soms zelfs saaie tijd geweest. Gespeeld heb ik uiteraard niet veel, maar wel eindelijk zelf een plaat opgenomen. Dat was er de afgelopen 35 jaar nog niet echt van gekomen, maar nu dus wel. En daar ben ik trots op.

Als voorzitter van de Vakgroep Muziek/Ntb van de Kunstenbond en VCTN (over al die namen moeten we het later nog maar eens hebben), heb ik mezelf ingezet voor de belangen van jullie, onze leden. Dat is niet zonder slag of stoot gegaan, maar heeft wel degelijk concrete resultaten opgeleverd. Soms werd er echter ook teleurstellend slecht naar ons geluisterd, met name door Den Haag en door instellingen die steeds maar weer weigerden de steungelden down te laten

trickelen naar vooral de zzp'ers en andere freelancers onder ons.

Vóór de coronacrisis waren we als beroepsgroep al bijzonder kwetsbaar en in de afgelopen twee jaar is daar helaas geen verbetering in gekomen. Maar er schijnt licht aan het eind van de tunnel! Die gedachte houdt mij al twee jaar op de been, dus ik gooi hem er nog maar eens in.

Het door de Ntb geïnitieerde Nationaal Podiumplan wordt steeds breder toegepast. Ook zijn we op dit moment in gesprek (via een zogenaamde ketentafel) met partijen die over tarieven gaan voor freelance popmusici. En verder praten we met de NPO om te kijken of we iets kunnen doen aan het gratis en voor niets op laten draven van muzikanten in radio- en tv-programma's van de NPO om ze vervolgens, behalve een één-minuut versie van hun nieuwe single, ook een liedje op verzoek van de programmamaker te laten spelen alsof ze een jukebox zijn waar je niet eens een muntje in hoeft te gooien. Het goede nieuws is trouwens dat de NPO zelf laat weten vanuit Fair Practice te willen werken, en wij hebben de eerste tekenen daarvan al kunnen waarnemen.

Voor de rest hoop ik dat jullie, net als ik, de komende maanden en jaren kunnen gaan werken aan een duurzaam herstel na deze crisis. Zullen we trouwens ook nog even onze gages aanpassen aan de inflatie? Dat doen ze in de supermarkt immers ook.

Will Maas is muzikant, componist, docent en voorzitter van Kunstenbonds vakgroep Muziek/Ntb en VCTN

DUTCH - JAZZ elke zondag 22:00 / 23:00 op Sublime FM

foto : Frank de Graaf

foto : Roland van Tulder

Hét radioprogramma waar de Nederlandse jazz centraal staat met Rolf Delfos en Bart Wirtz

Sena **SUBLIME FM**

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek.

Eerste Hulp Bij Opnamen

Wat komt er tegenwoordig bij kijken om van een muzikaal idee tot een kant-en-klare release te komen?

Eerst moet er een liedje zijn met of zonder tekst. Dat dient muzikaal gearrangeerd te worden en daarna opgenomen, gemixt en gemasterd, waarna het op de diverse streamingplatforms als Spotify wordt geplaatst. Het gaat niet altijd in deze volgorde, maar het is een goede kapstok om het gehele proces mee te belichten. Liedjes met of zonder tekst bestaan er in alle soorten en maten. Het muziekgenre bepaalt in veel gevallen al bij voorbaat hoe het productieproces gaat verlopen. Zo zul je bij jazz en klassiek vaak bestaande muziek, waarbij de arrangementen al voor een groot deel vastliggen, opnemen in een 'ouderwetse' muziekopnamestudio. Bij pop en EDM daarentegen gaat het vaak om nieuw materiaal dat 'in the box' wordt gecomponeerd, gearrangeerd en geproduceerd, waarbij de diverse stadia door elkaar heen lopen. Het komt wel steeds vaker voor dat het arrangement net als bij jazz en klassiek al voor een groot deel vastligt in de vorm van 'beats'. Maar een traditionele opnamestudio is daarbij niet per se meer nodig. Grote pophits worden namelijk steeds meer in de 'slaapkamerstudio' geproduceerd. Vooral in popmuziek is de scheiding tussen componeren en produceren steeds vager geworden. Steeds vaker, met name ook door de coronapandemie, wordt er internationaal samengewerkt door musici, componisten en producers die ook de auteursrechten samen delen. Copyrightsplits met meer dan tien personen zijn daarbij geen uitzondering. Ook de mogelijkheden en toegankelijkheid van professionele productiesoftware worden steeds beter en goedkoper. Denk hierbij aan DAW's als Logic, Reaper. Studio One en Cakewalk. Cakewalk is tegenwoordig zelfs gratis en maakt deel uit van Bandlab. Dit is een

internetplatform dat gratis tools aanbiedt om een muziekrelease van begin tot einde te ondersteunen met o.a. royaltyfree sampleloops, online mastering, een streamingplatform met donatieknop, grafische tools en een sociaal netwerk. Dit soort bedrijven worden 'creator tools companies' genoemd. Ze worden gefinancierd door grote institutionele investeerders in de verwachting dat de data die dit soort platformen leveren grote winsten gaan opleveren. De gedachte hierachter is dat de traditionele consument steeds meer zelf content gaat creëren voor platformen als TikTok, Instagram en Snapchat. Of dat zo is zal de toekomst leren. Het verlaagt de drempel voor het uitbrengen van een professionele release in ieder geval, maar maakt de concurrentie voor professionele musici ook veel groter. Ter illustratie: op Spotify worden er dagelijks meer dan zestigduizend songs geüpload!

Digitale distributie

Het is nog nooit zo makkelijk en goedkoop geweest om je muziek op de grote streamingplatformen te krijgen. In de meeste gevallen zul je dat via een digitale distributeur, ook wel aggregator, moeten doen. Deze zijn er in alle soorten en maten. Bij sommigen dien je een jaarlijkse fee te betalen zonder dat er commissie wordt ingehouden. Bij andere distributeurs betaal je per album eenmalig of een jaarlijkse fee. Ook bieden ze vaak nog andere diensten tegen betaling aan, zoals ISRC en EAN codes, het regelen van sync.deals en promotie-acties. Het uitkiezen van een digitale distributeur is daarom iets waar je de tijd voor moet nemen omdat ze allemaal andere voorwaarden hebben. Bij vragen op dit gebied kun je als lid natuurlijk altijd bij de Ntb/Kunstenbond terecht.

Buma/Stemra lanceert Rise Up

Eind januari lanceerde Buma/Stemra het Rise Up-programma ter verbetering van de positie van vrouwen in de Nederlandse muziekindustrie. Het programma ging tijdens Eurosonic Noorderslag van start met de lancering van een podcast.

Met Rise Up zet Buma/Stemra in op het doorbreken van beeldvorming die is gericht op traditionele rolverdelingen. Met als ideaal dat iedere vrouwelijke maker onbelemmerd professioneel kan deelnemen aan de creatieve industrie. 'De Rise Up Podcast: Vrouwen in Muziek' is een serie van 5 afleveringen. In de serie zijn makers en andere professionals uit de Nederlandse muziekindustrie aan het woord over onderwerpen zoals muziekonderwijs, programmering en mediamuziek. Naast de podcast

ontwikkelt Buma/Stemra meer initiatieven om het gesprek aan te gaan en te komen tot oplossingen, zoals netwerkbijeenkomsten en een social media-campagne.

Bernard Kobes, CEO van Buma/Stemra: 'Vrouwen zijn bijna in alle segmenten van de muziekindustrie ondervertegenwoordigd, of het nu op de radio is, op podia of als bij ons aangesloten als muzikant. Uit onderzoek dat we lieten uitvoeren in 2018, bleek dat er voor vrouwen meer barrières bestaan dan voor mannen. Buma/Stemra is er voor alle muzikanten en we geloven dat een gelijkere verdeling van kansen bijdraagt aan een gezondere muziekindustrie. Daarom nodigen we iedereen uit om met ons en met elkaar in gesprek te gaan over oplossingen die bijdragen aan een meer inclusieve muziekindustrie.'

Rise Up Podcast: Vrouwen in Muziek is te vinden via onder meer <https://app.springcast.fm/podcast/rise-up-podcast-vrouwen-in-muziek>

VCTN-congres op 30 juni

Het VCTN-congres 2022 zal plaatsvinden op 30 juni, 13.00 uur, voorafgaand aan de Ntb-jaarvergadering (zie kort nieuws). De locatie zal nader per digitale nieuwsbrief en op de website worden bekendgemaakt.

Voorlopige agenda (aanvang: 13.00 u):
1. Opening;
2. Notulen;
3. Verantwoording en verslag over congresperiode;
4. Jaarrekening;
5. Rondvraag en sluiting.

Stukken zullen uiterlijk twee weken voor de vergadering voor leden online worden gepubliceerd. Wij hopen u, na een gedwongen digitaal congres eind vorig jaar, weer in levende lijve te kunnen zien!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer! Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muzikant zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7-cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

- ingezonden mededeling -

- ingezonden mededeling -

VOOR ALS JE AAN JE TAKS ZIT

MUZIEKENZORG.NL

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?

Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie: Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk: tel. 026 445 34 84 Zie ook: www.dispokinesis.nl

POR IT FORWARD

David Bass

Amy Guitar

Marcel Trumpet

Emma Sax

Ed Drums

Mo Guitar

Daan Piano

Make sure all musicians get paid

Je hebt als muzikant (mee)gespeeld op een track en deze ook geregistreerd bij Sena via MySena of de Sena app. Top! Maar waarschijnlijk heb je niet alléén gespeeld? Stuur daarom je mede-muzikanten een POR en laat hen zich óók registreren voor deze track. Zo zorgen we er samen voor dat alle muzikanten krijgen waar ze recht op hebben.

POR it forward. Make sure all musicians get paid

Sena.nl/POR

Sena

Opinie

Zelfs een dode Rus...

tekst: Erwin Angad-Gaur fotografie: Robert Swart

'Philharmonie schrapt festival Tsjajkovski en Stravinsky vanwege oorlog Oekraïne,' las ik op 4 maart. Ik dacht in eerste instantie met een uit de hand gelopen 'De Speld'-bericht te maken te hebben en kon een glimlach niet onderdrukken. Dat gebeurt mij vaker dezer dagen. Het vak van satiricus wordt moeilijker en moeilijker in een tijd van uitersten. Mijn bewondering gaat uit naar Arjen Lubach en Youp van 't Hek. Zo merkwaardig als de werkelijkheid, is het nog maar zelden te verzinnen. Want het was waar: 'De Philharmonie Haarlem zet een streep door 48 uur Tsjajkovski en Stravinsky'. Het zou nu 'niet gepast zijn om Russische muziek te vieren', meldde Edwin van Balken, de directeur van het Orkest, in *de Volkskrant*, die als weerwoord, tegenover de wakkere directeur, de Russische cultuurkenner Michel Krielaars plaatste, die onder meer de levensloop van Stravinsky aanhaalde. Een pro-westerse anticommunist die op latere leeftijd het Franse en Amerikaanse staatsburgerschap verkreeg. Niet te vereenzelvigen met de daden van Poetin, was zijn conclusie. Maar dat kon Van Balken niet vermurwen. Ook al stonden beide componisten niet ter discussie: zij waren Russisch. Hun werk uitvoeren deed men even niet.

De discussie is geen vreemde uiteraard. Al concentreert hij zich meestal op de gedragingen van een persoon zelf. Ali B, Marco Borsato en Lil' Kleine werden van de meeste landelijke playlists verwijderd. Zonder dat zij veroordeeld zijn door een rechter. (Of in het geval van Lil' Kleine: alvorens *opnieuw* te zijn veroordeeld; de eerste veroordeling vormde voor *deplatforming* door radiostations, zijn management of zijn platenmaatschappij onvoldoende aanleiding.) Ook zangeres

Glennis Grace moet vrezen voor haar optredens en haar plek binnen *The lady's of Soul*. Zoals eerder, om geheel andere redenen, rapper Lange Frans zijn toegang tot YouTube verloor. Ten dele zijn het onvergelijkbare zaken, natuurlijk. Maar ten dele tellen zij op tot het denken van Philharmonie Haarlem-directeur Edwin van Balken: Russen zijn fout bezig en dus mogen wij hun cultuur niet vieren. Zelfs een goede Rus, zelfs een genaturaliseerde Rus, zelfs een dode Rus, is en blijft een Rus. En Russen liggen gevoelig. En wat gevoelig ligt, wordt beter vermeden.

Achter de discussie ligt een oude vraag: kan men de persoon van de kunstenaar scheiden van zijn werk? Het kalme antwoord in literaire kringen luidde jarenlang dat dat mogelijk was: Celine had zeer afkeurenswaardige ideeën en was wellicht een afkeurenswaardig man, maar ook was hij een groot schrijver. Het is een antwoord dat misschien net iets te makkelijk was. Zeker waar de antisemitische ideeën van Celine doorklonken in zijn romans. Of, naar de huidige tijd: daar waar vrouwonvriendelijke teksten of het uitdragen van een hedonistische levensstijl van drank en drugs samenvallen met grensoverschrijdend gedrag. Of daar waar een imago onlosmakelijk deel is van het succes. Ieder incident verdient het op zichzelf te worden beoordeeld. Wie componisten, musici of andere kunstenaars afrekenen op hun afkomst is evengoed weinig beter dan Celine. Een gevaarlijk precedent: *Guilt by cultural association...*

Stravinsky draait zich om in zijn graf.

Vers geperst

Undercurrent Orchestra **Everything Seems Different**
ZenneZ Records

Ja, wat bedoel ik? is het openingsnummer van het album en gelijk ook het statement dat de band onder leiding van Iman Spaargaren met 11 composities afgeeft: we leven in een bijzondere tijd waarin niets meer zeker is, maar er zijn ook kansen om het straks beter te doen. Sferische, filmische, melancholische, en soms behoorlijk donkere melodielijnen wedijveren met stukken waaruit we troost en hoop kunnen putten. Precies zoals Iman en zijn band het bedoelen? Afsluiter *Smoke Gets In Your Eyes* is een vrije bewerking van het beroemde werk uit het interbellum; om aan te geven dat we soms ten onrechte verlangen naar een zogenaamde goede oude tijd, die uiteindelijk toch niet zo fijn blijkt te zijn. We krijgen de kans het nu beter doen, lijken de zes musici ons te willen zeggen. Een wenkend perspectief, dit album. (P.B.)

Duffhues **Murder Call** Eigen beheer

Niels Duffhues is filmmaker, auteur en muzikant. 'My lyrics are so black / You need a flashlight to read them', zong Duffhues op zijn solodebuut uit 2001. Ondertussen ligt met *Murder Call* al zijn negende album in de schappen. Opgenomen in mono, want dat is volgens hem 'harder, directer en herinnert aan muziek uit vroegere tijden', precies de sfeer die zijn muziek oproept. Duffhues zingt met een donkere doorleefde stem, die net zo eerlijk, rauw en ongepolijst klinkt als zijn pure sobere gitaar-riffs. Hij vertelt duistere nachtmerries zoals in *The phone* en je gelooft bijna dat de bezongen martelingen hem ooit zelf zijn aangedaan. Zijn muzikaal genre is de gitaar-blues, zonder poespas of andere instrumenten, alleen een paar spooky geluiden op de achtergrond. Zelfs in *Seguiriya*, een ode aan de meest duistere vorm van flamenco, blijft hij trouw aan zijn Amerikaanse helden (Waits). Het zacht verklankte *One morn* is een mooie afsluiter: melancholie als de achterkant van de hel. (M.K.) www.duffhues.com

Hildegard Mandos and Friends **Follow your Bliss**
Eigen beheer

Hildegard Mandos is een bijzondere jazz-artieste! Ze componeert, schrijft teksten, speelt contrabas en gitaar en zingt met veel gevoel en timing in maar liefst vier verschillende talen. Daarnaast vertoont en vertaalt ze gedichten (Vasalis, Beitske Bouwman!) en zorgt op deze manier voor afwisseling en diepgang in haar repertoire. Haar heldere stem heeft variatie en gaat moeiteloos en loepzuiver door alle registers. Bovendien weet ze de uiteenlopende emoties in haar songs met passie over te brengen. De muziek en vooral de teksten zijn heerlijk onaangepast, maar klinken toch verleidelijk in de oren. Van eenzelfde kwaliteit is haar bas-spel. Luister eens naar haar solo op *Love calm en freedom*! Op haar nieuwe (eerste) cd wordt ze begeleid door Jina Sumedi op toetsen en Marius Tjon, drums. Sumedi's improvisaties zijn op piano net zo creatief en swingend als op keyboards of accordeon (intro van *Ontmoet mij*). Sumedi is de ideale begeleider en de muzikale motor op deze cd. Tjon completeert dit trio door erg fijnzinnig drumspeel. Zelfs het hoesje is een pareltje. (M.K.) <https://hildegardmandos.nl/>

Frank Paavo **Frankly Speaking** Eigen beheer

Het openingsnummer *Ouverture* van Frank Paavo's tweede cd is behoorlijk misleidend met zijn eerbetoon aan Willem Breuker. Hoewel heerlijk vrij is deze jamsessie weinig representatief voor de rest van de stukken. *City Eyes* is bijvoorbeeld een lekker swingend nummer waarin drummer Bart van Helsdingen een heerlijk stevige beat neerzet en Mateusz Pulawski soleert als funkrock-gitarist. Of neem *Hidden Vieuws* met zijn gevoelig swingende bas-intro, subliem getimed van Marijn van Veen. De jonge Tom Ridderbeekx op trompet speelt zich hier naast Paavo met veel elan en zonder franje direct in je hart. In *Silent Colors* vertelt pianist Thijs Cuppen een heerlijk lang uitmuntend verhaal over het spelen met grenzen in de jazz: meesterschap! *Painting the town* is een lekker swingend Latin-nummer met een kwinkslag naar Paavo's eerste cd. Zijn nieuwe composities zijn verrassend en Amsterdams brutaal en brengen daarmee een ode aan het oude Bimhuis op de Oude Schans. In *Miniature I* zie je de rokerige ruimte voor je! Tijdens het componeren kreeg Paavo een nieuwe kijk op zichzelf. Heerlijke muziek! (M.K.) <https://frankpaavo.com>

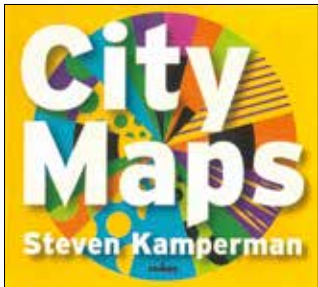
Trio Basilova Fridman Napolov **Obscure Atlas** trptk

Een ketting is zo sterk als z'n zwakste schakel, zo luidt het spreekwoord. Wanneer we de vergelijking met de ketting doortrekken, kunnen we concluderen dat *Obscure Atlas* een ketting is, gesmeed van het alleredelste metaal en geklonken met de hoogst denkbare precisie. Het album vraagt om een ge oefend oor, dat zal worden getrakteerd op een zeldzaam bijzondere muzikale reis, die hem of haar heel lang zal heugen. Stravinskiaanse ritmiek gecombineerd met een zeer kundige en verrassende behandeling van harmonie. Als gezegd, zeldzaam. De ketting: componisten Aart Strootman (*Obscure Atlas* cr-3) en Daniel Wohl (*Microscope*), musici Helena Basilova (piano), Maya Fridman (cello) en Konstantyn Napolov (percussive). Allen zijn uitzonderlijk. Een speciale vermelding voor de schakels geluidsregistratie en -behandeling, die dit tot zo'n ongekend rijke en ruimtelijk klinkende cd hebben gemaakt. (R.H.) www.trptk.com

Janine Kitzen **Contradictions** Eigen beheer

De klassiek geschoolde Sopraan Janine Kitzen presenteerde op haar derde cd *Contradictions* afgelopen september in Maastricht een enorm breed repertoire. Als je een paar van de 12 titels kent, dan weet je dat het echte 'tegenstellingen' zijn. Italiaanse aria's uit opera's van Catalani en Bellini of beroemde filmsongs van Morricone en Rota, zingt Kitzen met evenveel gemak als legendarische popsongs zoals *Love of my life* van Queen en *Heaven can wait* van de onlangs overleden Meat Loaf. Maar ze is net zo thuis in de wereld van de musical, wat ze overtuigend en met speels gemak bewijst in *Somewhere over the Rainbow*. De arrangementen variëren: als halverwege De Curtis' *Torna a Surriento* swingend de band inzet is dat een echte verrassing, maar bij *Oh Quante volte* vind ik de Rock-versie minder passen. Voor veel luisteraars zal Kitzens gedegen mooie stem deuren openen naar onbekende muziekwerelden. Dit lukt met de muzikale steun van The Magic Strings, het Christelijk Mannenkoor Stadskanaal en meesterpianist Cor Bakker. Kitzens cd is een vlammend betoog voor goede muziek! (M.K.) www.janine-kitzen.com

Steven Kamperman **City Maps** Zennez records

De Utrechtse componist en klarinettist Steven Kamperman neemt je mee op een citytrip op zijn nieuwste album *City Maps*. De band speelt naar eigen zeggen urban chamber jazz. We volgen een muzikale route door een denkbeeldige stad. Na een enthousiaste aankomst op de Grand Boulevard begeven we ons in de serene klanken van het Gotteshaus. Uitgerekte melodielijnen gespeeld door de Gentse trompettist Bart Maris, verderop in het nummer vergezeld door de klarinet van Steven zelf, die naast klarinet op dit album ook drums speelt. Tijdens *Office Park* worden we vervolgens wakker geschud door de power chords van gitarist Jorrit Westerhof en zijn net zo rockerige solo. In het nummer *Mall* horen we swing jazz met een eveneens swingende contrabas solo van Dion Nijland. Melodische ostinato's, dissonante samenklanken, snelle melodielijnen, hier en daar avant gardistisch zoals in *Marktplatz*: het komt allemaal voorbij. De citytrip eindigt in de Dance Hall, waar een 4 on the floor wordt gesimuleerd maar dan in 7/4. (P.O.) www.stevenkamperman.nl/city-maps

Tennessee Studs **Turn up the Heat** Eigen beheer

De beleving van *Turn up the Heat* begint bij het in handen houden van de cd-box. Deze straalt zoveel moois en bijzonders uit! Een echt hebbedingetje. De vurige foto op de cover lijkt je een beetje op een dwaalspoor te brengen. De eerste noten klinken niet zo vurig, maar via een spannende filmische opbouw zit je binnen anderhalve minuut in de saloonwereld van bluegrassband Tennessee Studs. En dat geeft sfeer, heel veel sfeer. Zoveel, dat je je nauwelijks kunt voorstellen dat dit van Nederlandse bodem komt. Alles op dit album ademt echtheid. Geen opsmuk of doorgeproduceerde productie, maar muzikaliteit pur sang, inclusief heerlijke rafels en randjes. Altijd nog eens het echte en ongerepte Amerika met al z'n ruwe randjes willen beleven? Schenk jezelf een flinke bel whiskey in, zet de Tennessee Studs op en sluit je ogen. Diepdoorleefde en raakvertolkte country en western. Mandoline, dobro, snijdende steels, ritmische fiddles, zingende zaag en dat typische Amerikaanse stemgeluid, all serving *Turn up the Heat* very well. (R.H.) www.tennesseeestuds.com

Op naar een mooi seizoen!

Artiestenverloningen
Daar zit muziek in!

www.artiestenverloningen.nl · 0345-524404 · info@artiestenverloningen.nl

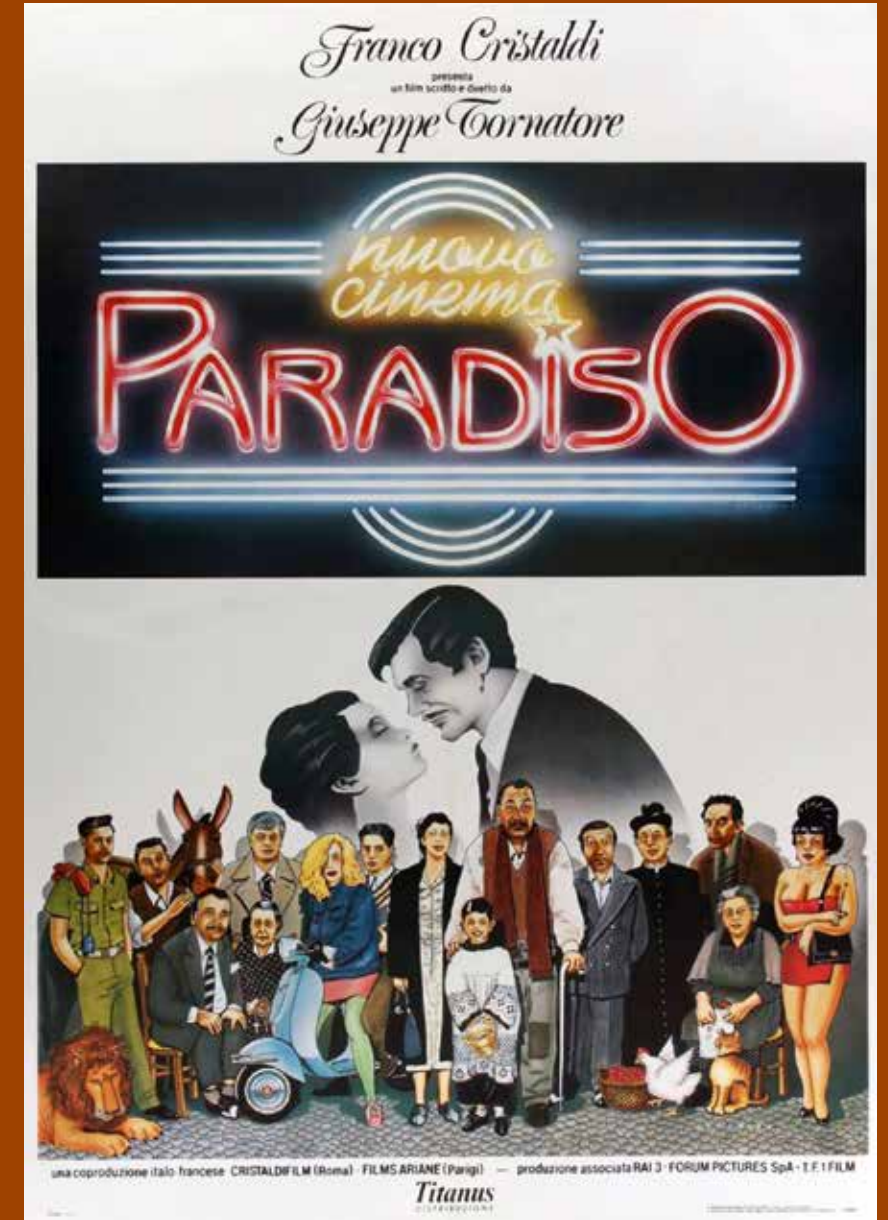
DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN... BAS TOSCANI, JAZZCORNETTIST, BELASTINGADVISEUR EN -CONSULENT

"Dé favoriete compositie? Dat is moeilijk, er bestaan zoveel goeie stukken. *Love Theme* van Ennio Morricone is er absoluut een van. Een nummer dat je nooit zult horen op jazzconcerten, maar wel een heel mooi stuk met een prachtige spanningsboog. De muziek werkt naar een climax toe en daarna wordt nog eens de overtreffende trap bereikt. Het komt uit de film *Nuovo Cinema Paradiso* van Giuseppe Tornatore, uit 1988. Ik heb 'm begin jaren negentig gezien in theater The Movies, aan de Haarlemmerdijk in Amsterdam.

Een melancholische film over een oudere man, Salvatore, die naar zijn geboortedorp terugkeert als hij hoort dat Alfredo is overleden, de operator van de bioscoop waar hij als jongetje vaak kwam. Alfredo heeft voor hem een enveloppe achtergelaten. Daar zit een filmspoel in met filmfragmenten van kussende mensen. Scènes die uit films waren geknipt, omdat ze vroeger niet mochten worden vertoond van de priester, daar werden de mensen maar hitsig van.

Ik ben zelf ook melancholisch ingesteld en ik vind het een prachtig stuk. Morricone schreef sowieso geweldige muziek en dat hij zelf ook trompet speelde, net als ik, dat schept toch een beetje een band. Toen ik de film voor het eerst zag was ik meteen geraakt. Hij draaide heel lang in The Movies, ik heb 'm daar een stuk of vijf keer gezien met mijn toenmalige vriendin Heidi. Zij was degene die mij op die film attendeerde en er graag heen wilde. Ik werd gegrepen door de muziek én door het verhaal. Een paar jaar geleden zag ik de film weer 's op tv en dacht: 'Wat mooi toch allemaal'.

Het leek mij leuk om *Love Theme* zelf te spelen en er een clip voor YouTube bij te maken. Ik ben daarom achter de piano het stuk gaan analyseren en heb er een tussenstuk bij verzonnen. Ik speel het hoofdthema *Cinema Paradiso* en heb daar *Love Theme* aan vastgeplakt. Je ziet mij over de Haarlemmerdijk lopen, met mijn trompetkoffer in de hand, en bij The

Movies naar binnen gaan, maar de binnenopnames zijn ergens anders gemaakt. In de clip komen beelden uit de oorspronkelijke film voor en aan het einde zie je een foto waarop gezoend wordt. Dat ben ik zelf, toen nog met een krullenkop, met Heidi. Een knipoog naar die kusscènes uit de enveloppe van Alfredo. Ik heb het stuk ook een paar keer live gespeeld, met dezelfde muzikanten als in

de clip, pianist Nick van den Bos en Onno de Jong op contrabas. Wat er gebeurt als ik ernaar luister? Dan krijg ik een melancholisch gevoel, denk ik terug aan de tijd dat alles nog gezellig en gemoedelijk was. Een tijd zonder mobiele telefoon en zonder allerlei hectiek. Aan een plaatsje waar iedereen elkaar kent, zoals Naarden, waar ik geboren ben. Het is natuurlijk ook jeugdsentiment.'

HAALT
MEER
UIT
MUZIEK

Sena Sessions Online

🕒 **LIVE** IEDERE EERSTE DINSDAG VAN DE MAAND

Hoe moet je repertoire aanmelden? Wat is ongeclaimd repertoire? Welke fondsen zijn beschikbaar voor muzikanten? Elke eerste dinsdag van de maand organiseren wij een webinar waarin we antwoord geven op dit soort vragen. Het webinar is live te volgen én terug te kijken op Facebook en YouTube, waar we te vinden zijn onder de naam senarechten.

Sena

column

Maurits Fondse

R.E.S.P.E.C.T.

Twee jaar coronacrisis heeft harde waarheden blootgelegd: zo is het respect voor kunstenaars in politiek Den Haag tot een nulpunt gedaald. We zijn niet-essentieel verklaard en we zijn de eersten die aan de kant worden gezet als er paniek uitbreekt. Ons werk wordt ons, zonder nadere toelichting of onderbouwing, afgenomen en er is geen vangnet dat financiële bescherming biedt. Heb je een partner die net even te veel verdient? Voor jou geen steun, tot ziens. En laat je omscholen kunstenaar.

Ook de belastingdienst gaat vrolijk door het leven van zzp'ers onmogelijk te maken: de zelfstandigenaftrek wordt verder afgebouwd en de kleine ondernemersregeling komt nooit meer terug. De grootste grap die ik onlangs hoorde, is dat kunstenaars voor zzp'er-schap zouden kiezen vanwege belastingvoordelen. Haagse Humor.

Maar niet alleen in Den Haag heerst dedain, ook dicht bij huis is het bal.

Ook hebben theaters zich van hun slechtste kant laten zien: die keerden hun wang naar de kunstenaars en kozen voor zichzelf, lieten de kunstenaars aan hun lot over en sloten hun deuren. Waarom? Waarom was er geen theaterdirecteur die opstond en zei: 'Wie aan de kunstenaars komt, komt aan ons!'

Misschien omdat theaters niet meer dezelfde waarden delen met de kunstenaars? Omdat zaalbezetting belangrijker is dan de kunst zelf?

Ik schrijf deze column uiteraard in het blad van de grootste muzikantenvakbond, maar ook van de vakbonden had ik meer verwacht. Immers, onze gezamenlijke toekomst staat op het spel, maar ook zij bleven geloven in stille diplomatie terwijl ik in crisistijd veel meer mensen had willen zien zie die hun hakken in de modder zetten, hun tanden laten zien en met de vuist op tafel slaan: 'Tot hier en niet verder!'

Kunstenaars zijn de beschermheiligen van de ziel van de samenleving. We doen er niet alleen toe, we vormen de bloedsomloop van de gemeenschap, die zich verbindt door muziek, door beelden, boeken, gedichten, schilderijen. Met Rembrandt pronken we wereldwijd en halen we miljarden in huis, maar de huidige kunstenaars, ach, ja, lastig volk. Vul even deze levensvatbaarheidstoets in. Helaas, te weinig omzet in 2021. Flitsbezorger dan maar?

Maar als het toch ieder voor zich is, dan kunnen we rollen ook omdraaien. Kunst begint bij ons, voorstellingen beginnen bij makers, niet de podia en theaters. We zouden veel trotser moeten zijn op ons ambacht, op onze positie in de maatschappij en onze macht aanwenden om veranderingen af te dwingen. Tijd voor een Artists Defence Force.

Een bekend gezegde luidt: 'Respecteer jezelf, dan zul je worden gerespecteerd'. Laten we daarmee beginnen.

We doen er toe. Onze toegevoegde waarde is onschatbaar. Ons werk essentieel.

En nu hou ik er mee op. Ik wil vooruit kijken. Ik ga een lied schrijven. Titel: u raadt het al.

Maurits Fondse is pianist, zanger en songwriter

Belastingen zijn vervelend, tijdrovend en duur. Herkenbaar?

Als afgestudeerde muzikanten liepen wij al snel tegen een probleem aan: het ondernemerschap en alles wat daarbij komt kijken. Enorm interessant, maar wat komt er veel op je af. We wilden graag een snelle oplossing!

Natuurlijk waren die oplossingen wel te vinden: een dure accountant, belastingadviseur of ingewikkelde boekhoudpakketten. Dat moest anders vonden wij en vanuit deze gedachte is EZ Boekhouding ontstaan. Wij bieden onder meer een softwarepakket aan met oog voor de creatieve sector.

Software (automatische) belastingaangiften

Als jij facturen maakt, bonnetjes bewaart en deze invoert in ons systeem, dan kun je direct daarna belastingaangiften doen. Onze website rekent alles voor je uit zodat jij altijd de juiste gegevens aan de belastingdienst aanlevert. Je kunt het echt kopiëren en plakken, het scherm ziet er zelfs hetzelfde uit. Het spreekwoordelijke kind kan de was doen.

Jaarrapportage

Krijg je belastingcontrole? Geen stress want met onze software heb je snel een overzicht in handen. Met slechts een druk op de knop genereert de software een pdf-bestand met alle relevante

informatie voor de Belastingdienst. Een van onze klanten kreeg bezoek van de Belastingdienst en de belastinginspecteur was zeer tevreden over het jaaroverzicht dat hem werd voorgelegd. Dit allemaal omdat hij in een mum van tijd een pdf-bestand kon downloaden met alle relevante informatie voor de Belastingdienst.

Europaproof

Heb je een factuur voor een workshop aan particulieren naar Duitsland gestuurd, een optreden gedaan in België of je eigen concert georganiseerd in Luxemburg? Onze website zet alles in de btw- én ICP-aangifte op de juiste plek en vertelt wat je moet doen. Zo heb je jouw eigen digitale boekhouder!

Wereldproof

Zoek je echt de grenzen op en speel je bijvoorbeeld in Azië, Amerika of andere continenten? Ook dan is onze website de rots in de branding omdat je hier niet je hoofd over hoeft te breken, dat doet onze software voor je. Waar je ook speelt, workshops

geeft of componeert, alles komt op de juiste plaats in de aangifte terecht.

Diensten

De ervaring heeft ons geleerd dat sommige zzp'ers het fijn vinden om toch een professional in de arm te nemen. Dat kan bij ons natuurlijk ook, al zullen we toch altijd aansturen op zoveel mogelijk zelfstandigheid. Wij vinden het namelijk belangrijk dat iedere ondernemer zoveel mogelijk snapt van de juridische en belastingaspecten van zijn of haar eigen onderneming. Gebruik je onze software en wil je dat één van onze belastingadviseurs met je meekijkt? Dit kan dan tegen een zeer gereduceerd tarief omdat je een abonnement hebt. Voor de actuele prijzen kun je kijken op ezboekhouding.nl/ezntb

Aangiften laten doen

Heb je de tijd niet? Of wil je

gewoon iemand die alles voor je doet? Dat kan natuurlijk ook! Je kunt de belastingaangiften door één van onze belastingadviseurs laten verzorgen. We werken met een vast tarief omdat we zelf ook niet van vervelende verrassingen houden (lees: te hoge rekeningen). Vanaf € 199 excl. btw doen wij inkomstenbelastingaangifte voor je en ontvang je een jaar-rapport dat voldoet aan onze strenge kwaliteitseisen. Zo weet je zeker dat je goed zit!

Prijzen

Ntb-leden hebben voordeel! Als Ntb-lid krijg je voordeligere tarieven. Op onze software krijg je 20% korting. Zo betaal je voor het goedkoopste pakket slechts € 10,40 excl. btw per maand en voor het duurste pakket € 16 excl. btw per maand.

Bekijk alle mogelijkheden en voorwaarden op: www.ezboekhouding.nl/ezntb

Ritmundo

Stan Rijken

DISC OVER? DISC COVER!

Wat is de overeenkomst tussen een museum en een muziekwinkel? Beide beheren cultureel erfgoed. En wat het verschil?

Bij de een bekijk je het werk van merendeels overleden kunstenaars, bij de ander beluister en betaal je het oeuvre van meestal nog levende artiesten. Ander verschil: musea worden door allerlei overheden ondersteund, muziekwinkels door allerlei overhebbers. Enerzijds bestaand uit oudere, witte mannen die het jongensland van strips en singeltjes prolongeren via het completeren van hun platenkast. Anderzijds uit een groeiend, jong publiek dat met analoog vinyl de digitale vervreemding wil compenseren.

Daaraan dacht ik toen een hoofdstedelijk platenparadijs – vijf aaneengesloten panden breed – vorig jaar zijn 65ste verjaardag vierde. Vinyl-vaandeldrager Concerto dus. Voormalig medewerker Ewoud Kieft schreef de bijbehorende catalogus. Spoedig na zijn publicatie bepaalde een andere vaandeldrager het nieuws. Of we na de € 160 miljoen voor *Marten & Oopjen* gewoontegetrouw € 175 miljoen wilden besteden aan nog een Rembrandt. Ja dus. Zodoende verschenen mijn eigen *Rembrandts* in beeld: platenhoezen die ik als puber intens koesterde. Geframed door een wit kader, staarden vijf karakters – gehuld in omfloerste belichting – je dromerig aan. Groepsnaam en titel ontbraken, alles draaide om die mysterieuze blikken. In een klein hoekje prijkte het Decca-label in strak zwart/wit, als een app-logo avant la date.

Oftevel The Rolling Stones (1964, foto Nicholas Wright), The Rolling Stones no.2 (1964, foto Derek Bailey) en Between the buttons (1967, foto Gered Mankowitz). De twee andere albums uit die periode *Out of our heads* (1965) en *Aftermath* (1966) ontbeerden dat

sublieme wegens de vet afgedrukte titel waardoor de illusie verdampte. Ook andere Decca-covers uit die tijd, zoals het debuut van Them (Decca-1965), sorteerden hetzelfde magische effect. Dat alles tijdens een beeldarme cultuur waarin hooguit strips visuele ontsnapping naar een andere wereld boden.

Later werd ik een vinyl-victim, kocht me jarenlang arm bij Concerto dan wel bij het inmiddels verdwenen Boudisque. Sinds 1971 als deejay actief op studenten- en privé-feesten in Amsterdam transformeerde na het weekend een fors deel van mijn honorarium stevast in dat zwarte goud. Vooral 12-inch platen die eind jaren zeventig (disco, funk) opkwamen, zodat je als deejay die opgerekte tracks kon mixen, kostten een vermogen.

Terug naar de herwaardering van het platenhoes-ontwerp, voor het nauw begrensde design op 30,5 x 30,5 cm. Is het kunst of ambacht? Sinds de introductie van de compact disc (1982) degradeerde de album-cover tot een noodzakelijk 'ding', maar nam de herwaardering voor de vinyl-platenhoes ondertussen toe. De tentoonstelling *Pophoes & Symboliek* (Groninger Museum, 1982) introduceerde de koppeling van hoes-ontwerp aan trends in stijl en mode. Je kon er de tijd 'teruglezen', van flowerpower tot punk. Nadien verschenen er allerlei full-colour publicaties als zwanenzang op de pop-hoes. Vandaag richten tweedehands platenwinkels hun etalages in met thematisch gekozen cover-exposities; tijdelijk van aard en ontstaan uit toegewijd hobbyisme.

Daarmee preluderen ze alvast op de vestiging van een permanent pop-design museum, bijvoorbeeld pal naast Rembrandt aan het Museumplein. Het staat er al in de gedaante van het voormalige ANWB-gebouw. Ook de naam is al bekend: de drieslag *Disc over – Discover – Disc cover*.

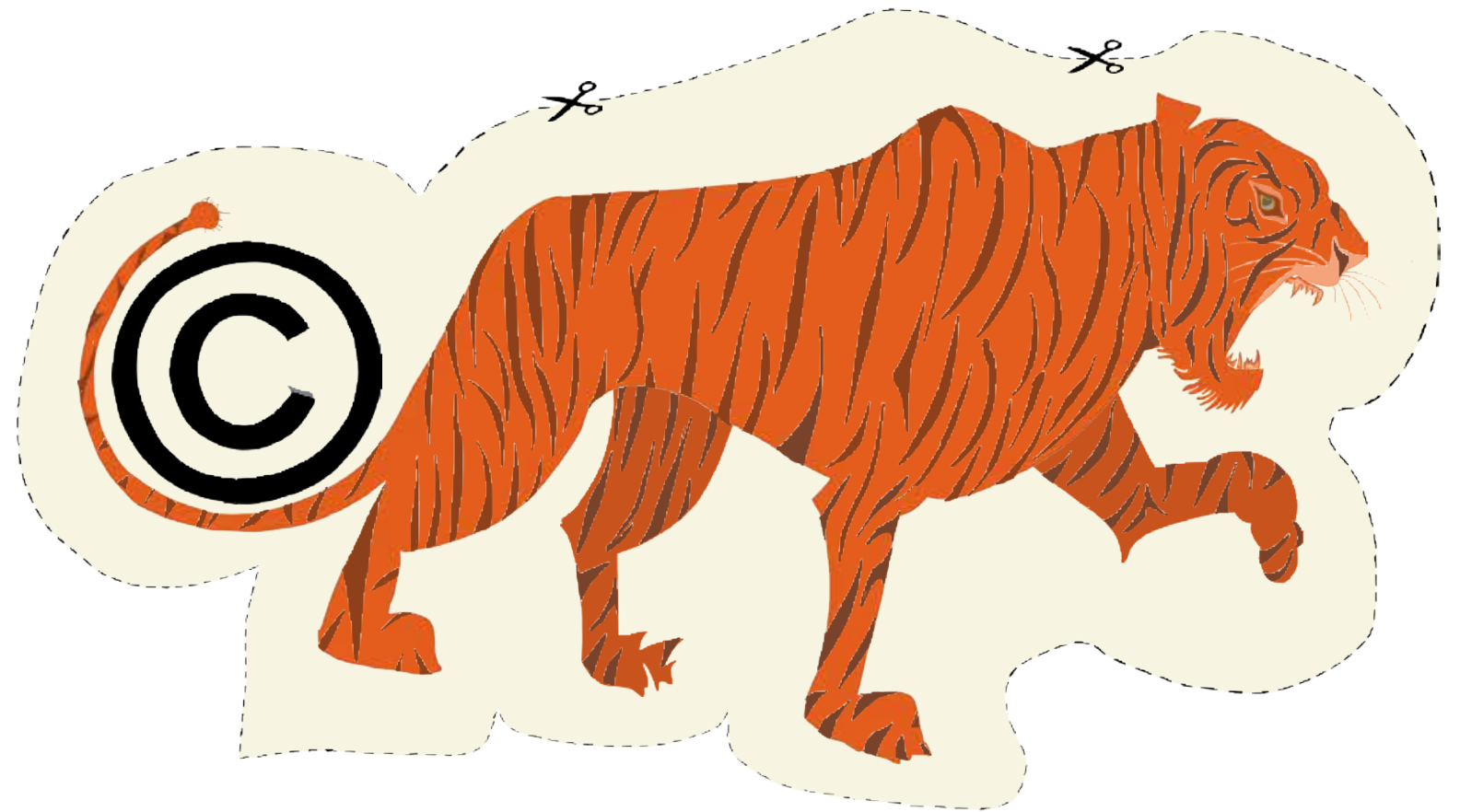
Stan Rijken is muzikjournalist, programmamaker en deejay www.concertzender.nl/programma/mariama_645672/

EZ BOEKHOUDING
makkelijk online boekhouden

Papier of tanden – het auteursrecht

Bij het ter perse gaan van deze *Muziekwereld* wordt met spanning uitgekeken naar de consultatie van een nieuw wetsvoorstel Auteurscontractenrecht. Na een evaluatie, waaruit bleek dat de huidige (oorspronkelijke) wet voor auteurs en artiesten nog weinig verschil maakte, zal onder het nieuwe kabinet een belangrijke stap genomen worden naar de toekomst. Blijft regelgeving en beleid een papieren tijger of krijgt het tanden.

tekst: Erwin Angad-Gaur illustratie: Robert Swart

Het beeld van het auteursrecht wordt in de algemene beeldvorming gedomineerd door het Collectief Beheer. Dat is goeddeels ten onrechte, omdat hoe groot en in het oog springend CBO's (collectief beheersorganisaties, zoals Buma, Stemra, Sena en NORMA) ook zijn, het auteursrecht vele malen groter en veelomvatter is dan enkel het collectief geïncasseerde auteurs- en naburig recht. Het auteursrecht is de basis voor vrijwel alle individuele opdracht- en exploitatiecontracten tussen producenten, omroepen, kranten, uitgevers en platenmaatschappijen enerzijds en auteurs en artiesten anderzijds. Volgens cijfers van het ministerie van Economische Zaken uit 2014 zijn de 'auteursrechtrelevante sectoren' goed voor 6 procent van het Nederlandse bruto binnenlands product (bbp) en 7,4 procent van de totale werkgelegenheid. Alleen de daadwerkelijke makers van auteursrechtelijk beschermde werken lijken daar vaak nauwelijks van mee te profiteren. Omdat hun onderhandelingspositie structureel zwak te noemen is.

Niet anders dan in de rest van de culturele sector zou men kunnen zeggen: betaling bij optredens in de media, de gages op festivals en gesubsidieerde podia. De basis is hetzelfde probleem: artiesten en auteurs vormen de sluitpost van de begroting, in een verder bloeiende economische sector. En zij hebben (individueel) meestal onvoldoende

onderhandelingsmacht ten opzichte van grote organisatoren, instituten, omroepen of producenten om daar zelf verschil in te maken.

Auteurscontractenrecht

Het belangrijkste resultaat van de periode waarin relatief veel beleidsmatige en politieke aandacht voor het recht bestond, was dan ook het Auteurscontractenrecht. Ruim zes jaar geleden, op 1 juli 2015, werden, na jarenlange lobby door onder meer Ntb en het toenmalige FNV KIEM, nieuwe wettelijke regels ingevoerd (vele jaren later dan in de landen om ons heen): een wettelijke bescherming van auteurs en artiesten tegen wurgcontracten en onredelijke contractvoorwaarden. De bedoeling was makers niet langer aan het kortste eind te laten trekken, hen de ruimte te geven om te kunnen onderhandelen over goede voorwaarden en billijke vergoedingen. Maar vooralsnog zijn de effecten van de nieuwe wetgeving beperkt. Deze wetgeving is inmiddels geëvalueerd. Een evaluatie waarin bevestigd werd wat wij al wisten: de versterking van individuele rechten heeft weinig tot geen resultaat gehad. Grotendeels omdat wie zijn individuele recht wil halen moet vrezende voor zijn carrière: niemand wil als 'moeilijk' te boek staan en terzijde worden geschoven.

De oplossing ligt dan ook in collectieve oplossingen en niet in louter

extra individuele rechten. In Duitsland werd inmiddels, bij de implementatie van de nieuwe Digital Single Market Richtlijn, een aanvullende collectief te incasseren vergoeding voor online gebruik geïntroduceerd – voor gebruik van beschermd werk op de internetplatforms (Facebook, YouTube etc) die dankzij de richtlijn niet langer achter de individuele consument zullen kunnen schuilen. Zoals ook voor exploitatie via bijvoorbeeld Spotify een dergelijke oplossing, in ieder geval voor sessiemusici, die nu niets van de opbrengsten ontvangen, een daadwerkelijk verschil zou kunnen maken.

CBO

Dat via collectief beheer (via CBO's) maar een beperkt percentage van de economische transacties verloopt, neemt dan ook niet weg dat CBO's juist in de komende jaren een centrale rol zouden kunnen spelen in de oplossing van het telkens geconstateerde, maar nog altijd niet opgeloste marktfalen in de culturele sector. Een andere belangrijke oplossing ligt in het vergroten van de rol van de vakbond en van beroepsorganisaties, door collectief onderhandelen mogelijk te maken en de sterkste marktpartij (die op zich weinig belang heeft bij collectieve afspraken) te dwingen aan tafel te komen om minimum afspraken te maken.

Onder Rutte III kondigde de regering aan naar aanleiding van het evaluatie-rapport Auteurscontractenrecht met aanscherping van wetgeving te zullen komen en daarnaast 'flankerend beleid' te ontwikkelen. Een voorbeeld van het laatste is bijvoorbeeld de verplichting voor door de overheid gefinancierde organisaties om zich aan bepaalde normen te houden. Tot nog toe bleven die normen vaag, zowel als het om het auteursrecht gaat, als wanneer het gaat om gages of honoraria. 'Fair practice' is in menig cultuurdebat een verplichte term geworden, maar de daadwerkelijke invulling, verschillend per sector, blijft achter. Onder de nieuwe regering en in de nieuwe Tweede Kamer zal voor de komende jaren besloten moeten worden of 'fair practice' ook in het auteursrecht een papieren tijger blijft, of dat regelgeving met werkelijke tanden, werkelijk verschil zal maken.

Het aankomende eerste voorstel voor het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht zal veel duidelijk maken. Samen met de andere beroepsorganisaties voor (foto)journalisten, musici, acteurs, scenaristen, schrijvers, ondertitelaars, regisseurs en vele andere beroepsgroepen (samenwerkend binnen lobbyorganisatie Platform Makers) zullen we het komende jaar extra aandacht geven aan deze lobby, waarbij wij ook, waar nodig, de hulp van onze leden in zullen roepen. Houd onze berichtgeving, online en in *Muziekwereld*, in de gaten!

We willen allemaal professioneel betaald worden. Hoe word jij onderdeel van de cultuuromslag?

Elk jaar publiceren we in *Muziekwereld* een tarievenlijst voor musici. Voor veel musici is deze lijst een pijnlijke bevestiging dat er in de eigen beroepspraktijk maar zelden eerlijk betaald wordt.

Door Karin Boelhouwer

Onze hele sector onderschrijft de Fair Practice Code, maar toch is de culturele sector nog steeds de enige economische sector in Nederland waar *loon naar werk* niet de norm is. Natuurlijk kennen we alle argumenten voor slechte betaling, vaak ligt de onderwaardering van de artistieke prestatie hieraan ten grondslag. Voor fair pay is echt een cultuuromslag nodig. Die grote verandering gaan we niet realiseren door ons te verstoppen achter wollige codes en te wijzen naar politiek beleid. Iedereen in de keten moet zijn verantwoordelijkheid nemen. Wat zou er gebeuren als wij met z'n allen bepalen dat het NU genoeg is geweest, dat wij ons als leden van de Kunstenbond niet meer laten onderbetalen? Als we gaan leven naar onze missie: professioneel gemaakt is professioneel betaald. Volgens mij zijn we dichterbij deze toekomstdroom dan je misschien zou denken. Word jij onderdeel van de cultuuromslag naar eerlijke betaling? Ik help je vast drie stappen op weg.

Stap 1: **Weet wat je waard bent!**

De tarievenlijst die we jaarlijks publiceren (zie het artikel hierna) gaat uit van de gemiddelde gehanteerde tarieven per beroepsgroep. Een eerlijk tarief past bij de opleiding en ervaring die iemand heeft. Daarnaast kijk je naar specifieke expertise en de moeilijkheidsgraad van het werk. Heel vergelijkbaar met hoe het loon van iemand in loondienst wordt vastgesteld. Het tarief van een zzp'er ligt een stuk hoger dan het bruto uurloon van iemand in vaste dienst, omdat een zzp'er allerlei zaken moet meenemen die bij een werknemer door zijn werkgever betaald worden. Een zzp'er moet zijn eigen vangnet opbouwen en dat kan alleen als dit wordt doorberekend in een uurtarief. Een vangnet bestaat uit zaken die voor iemand in loondienst vanzelfsprekend zijn omdat ze via het brutoloon worden, zoals WW, AOW, pensioen. De freelancer wordt ook niet doorbetaald bij vakantie,

ziekte en onvoorziene omstandigheden. Een freelance musicus moet zijn eigen instrument onderhouden en verzekeren, huur betalen voor oefenruimte en/of studio, een busje huren of de aankoop daarvan afschrijven. En dan hebben we het nog niet eens over eigen acquisitie plegen, zelf administratie voeren, scholing enzovoort. Alle bovenstaande kosten moet je meenemen in je uurtarief en daarnaast moet je er natuurlijk ook van kunnen leven. Een professioneel uurtarief kan eigenlijk niet lager zijn dan 50 euro per uur. Wil je deze berekening beter doorgronden? Ga dan eens aan de slag met de tariefchecker op de website van de Kunstenbond.

Stap 2: **Zorg voor parate kennis om mythes te weerleggen**

Bijna tweederde van de Nederlanders houdt zich in de vrije tijd graag bezig met kunst en cultuur. Ruim 40% doet dit zeer frequent. Mensen zien het als uitlaatklep, zijn graag creatief bezig en willen zich laten verwonderen en verrassen. Maar of het nou gaat om festivalbezoek, piano's, tentoonstellingen of een Netflix-serie: men realiseert zich niet altijd dat er creatieve professionals bij zijn betrokken.

Voor hen is het dus werk, geen hobby. En professionals moeten professioneel betaald worden, iets dat in elke andere sector al vanzelfsprekend is. Je hoort ook vaak dat de sector ten onder gaat als we iedereen eerlijk gaan betalen. Waar halen we het geld vandaan? Dit is grote onzin. De cultuursector heeft een omzet van 3,4 miljard per jaar, en is van grote economische waarde voor Nederland. Onderbetaling en slechte arbeidsomstandigheden zijn onbegrijpelijk en onnodig. Het geld wordt alleen erg slecht verdeeld, het betalen van het artistieke werk heeft in de culturele sector geen prioriteit. De cultuuromslag naar fair pay zal consequenties hebben voor de geldstroom in de keten. Niemand mag worden uitgebuit. Een andere mythe is dat organisaties failliet zouden gaan als alle musici volgens de tarievenlijst betaald worden. Maar als jouw organisatie failliet gaat door mensen eerlijk te betalen, heb je geen realistische begroting gemaakt. Professioneel gemaakt is professioneel betaald. Je kunt jezelf ook de vraag stellen of het moreel door de beugel kan om professionals onder te betalen 'omdat het kan'. Kunstenaars zijn immers vaak bereid om tegen lagere tarieven te werken. Maar als werk- of opdrachtgever breng je de mensen die voor je werken in de problemen. Je houdt het

probleem van unfair practice mede in stand. Loon naar werk moet ook in de culturele sector vanzelfsprekend worden. Iedereen in de keten is daarvoor medeverantwoordelijk.

Stap 3: **Durf voor je waarde te staan, spreek je uit, wees solidair**

Als je als musicus een eerlijk tarief vraagt kun je de klus zomaar kwijt zijn aan iemand die bereid is voor minder te werken. Musici komen zo in een race to the bottom terecht. Deze situatie moeten we samen doorbreken en iedereen die hierin zit kan de aanstichter zijn van een cultuuromslag in zijn of haar werkomgeving. Internaliseer de waarde van je werk, spreek je uit tegen

oneerlijke betaling, doe het echt niet meer voor een kratje bier. Spreek ook je collega's erop aan, onderwijs ze, deel de tarievenlijst en doe samen de tariefchecker. Creëer bewustzijn over de oneerlijke situatie waar we samen in zitten. Als professionele musici in solidariteit met elkaar geen onfaire betaling meer accepteren, dan staan er straks geen tien anderen meer te popelen om jouw onderbetaalde klus wel aan te nemen en doorbreken we samen de negatieve spiraal. Ondertussen strijden mijn collega's bij de Kunstenbond met jullie mee. We zijn heel benieuwd naar jouw ervaringen in je strijd voor eerlijke betaling. Schroom niet om contact op te nemen en je ervaringen met ons te delen.

Schipper legal:

mr. Bjorn Schipper is een ervaren entertainment advocaat en oprichter van **SCHIPPER LEGAL** in Amsterdam. Een intakegesprek van een half uur is gratis. Voor leden van de Ntb geldt een gereduceerd uurtarief van € 150,- (exclusief btw en externe kosten). Voor procederen geldt een urenmaximum van 50 uur tegen het genoemde gereduceerde uurtarief. Het normale (basis)uurtarief is € 200,- (exclusief btw en externe kosten) en geldt bij procedures vanaf 50 uur.

SCHIPPER LEGAL:	m +31619610500
mr. Bjorn Schipper	e bjorn@schipperlegal.nl
Postbus 36424	w www.schipperlegal.nl
1020 MK Amsterdam	tw @bjornschipper

Nederlands Fluit Genootschap

Vereniging voor fluitisten in Nederland en Vlaanderen

- Voor alle fluitisten: amateurs, studenten en beroepsfluitisten, docerend en uitvoerend
- 4x per jaar tijdschrift FLUIT
- Activiteiten voor fluitisten: Workshops, Masterclasses, Lezingen, Beurzen van fluiten en fluitmuziek
- Ledenkorting op cd's en NFG-activiteiten
- Nieuwe leden ontvangen een gratis NFG-cd

Informatie en aanmelden:
www.nfg-fluit.nl – info@nfg-fluit.nl

Nederlands Fluit Genootschap – Postbus 75830, 1070 AV Amsterdam

Tarieven en salarissen

Vanwege de vele vragen die wij van leden krijgen over de gebruikelijke tarieven in de sector doet de Ntb ieder jaar onderzoek onder zijn leden naar door hen gehanteerde tarieven. Op basis hiervan publiceert de Ntb elk jaar een tarievenlijst. Deze tarieven zijn gemiddelden en vertegenwoordigen dan ook geen voorschrift. Ook zijn zij niet in alle gevallen representatief. Alle tarieven zijn, tenzij anders vermeld, bruto per persoon en exclusief eventuele reis- en verblijfkosten en btw. Voor ieder vermeld bedrag geldt dat er géén afkoop van auteurs- en/of naburige rechten plaatsvindt.

DIRIGENTEN

A Amateur A Capella koren

B Amateuoratorium, -opera, -operette, -musicalverenigingen, afhankelijk van aantal koorleden:

- Tot 50: ad A € 5249 ad B € 7860
- Boven 50: € 6548 € 9175

Brutojaarbedragen bij een wekelijkse repetitie van 2 uur (excl. vastgestelde vakanties)

- Toeslag per concert € 775

Uurtarief dirigenten die als zelfstandige werken:

- Tot 50: ad A: € 80 ad B: € 119
- Boven 50: € 96 € 136

- Toeslag per concert voor zelfstandige dirigenten: € 972

Kinderkoren

- onafhankelijk van het aantal koorleden: € 2495

- Toeslag per concert: € 439

Brutojaarbedragen bij een wekelijkse repetitie van 1 uur

- Uurtarief zelfstandige dirigenten: € 76

- Toeslag per concert voor zelfstandige dirigenten: € 550

– Amateurorkest, -harmonie, -fanfare, -brassband

- onafhankelijk van het aantal orkestleden: € 7860

- Toeslag per concert/concours: € 793

Brutojaarbedragen bij een wekelijkse repetitie van 2 uur (excl. vastgestelde vakanties)

• Uurtarief dirigenten die als zelfstandige werken: € 119

- Toeslag per concert voor zelfstandige dirigenten: € 993

REPETITOREN

– Amateur A Capella koren

- Tot 50 koorleden € 124
- Boven 50 leden € 159

Bruto per repetitie van max. 3 uur

– Amateuoratorium, -opera, -operette en -musicalverenigingen

- Tot 100 leden € 175
- Boven 100 leden € 243

Bruto per repetitie van max. 3 uur

– Kinderkoren

- Onafhankelijk van aantal leden € 84

SOLISTEN

Solisten bij de BIS-gezelschappen

De solisten bij de BIS-gezelschappen zullen over het algemeen hun agent laten bemiddelen. De tarieven variëren en liggen hoger dan de tarieven voor de kleinere gezelschappen.

– Operasolisten bij kleinere gezelschappen

- Uurtarief € 68
- Repetitie van max. 3 uur € 203
- Voorstelling € 540

– Solisten overig

- Voorstelling € 946
- (generale) repetities van max. 3 uur € 203

REPLAÇANTEN

– Remplaçanten orkesten buiten de BIS

- Repetitie van max. 3 uur € 156
- concert € 312
- uurtarief € 53

Remplaçanten

Voor payrollovereenkomsten geldt vanaf 1 januari 2020 dat payrollers dezelfde arbeidsvoorwaarden en rechtspositie dienen te krijgen als werknemers in dienst van de inlener. In de kunst- en cultuursector wordt vaak gebruikgemaakt van payrollers. Daaronder vallen ook de remplaçanten voor alle Nederlandse orkesten en voor het Groot Omroepkoor.

De Kunstenbond, FNV klassieke muziek, de werkgevers van remplaçanten voor orkesten en het GOK hebben afspraken gemaakt over de toepassing van de Wet arbeidsmarkt in balans per 1 april 2020. Vanaf dat moment worden de tarieven voor remplaçanten aangepast en is de cao remplaçanten Nederlandse Orkesten van toepassing.

Wij verwijzen graag naar de cao voor de exacte tarieven; informatie is ook te vinden via www.ntb.nl en www.kunstenbond.nl

Koorzangers DNO

De koorzangers van de Nationale Opera krijgen vanaf januari 2021 arbeidscontracten aangeboden, waarbij ze onder de cao-NO&B vallen en gelijk getrokken worden aan de zangers in vaste dienst. Voor deze arbeids-overeenkomsten verwijzen wij naar de van toepassing zijnde cao.

KOORZANGERS

Koorzangers voor kleinere koren en ensembles

- Uurtarief € 52
- Repetitie van max. 3 uur € 156
- Concert € 312

STUDENTEN

De tarieven voor studenten sluiten aan op de gangbare tarieven in de sector. Waarbij opgemerkt wordt dat een student, die professioneel ingezet wordt in bv. een koor of orkest, hetzelfde verdient als zijn afgestudeerde collega's.

OPERETTE, OPERA, MUSICAL/MUZEKTHEATER (niet gesubsidieerde gezelschappen)
Musical/Muziektheater

Orkestmuziek

- Voorstelling € 312
- Repetitie van max. 3 uur € 156

WEEK-ENGAGEMENTEN OP CRUISESCHEPEN E.D.

- Vijf dagen € 1145
- Zes dagen € 1300

Dit is exclusief kost en inwoning!

DAGOPTREDENS MUSICI KAMERMUZEK

- Concert € 461

(Een dagoptreden omvat een optreden van maximaal 2 x 60 minuten.)

DAGOPTREDENS JAZZMUSICI

- Dagoptreden € 270

(overeenkomstig de door Sena Performers gehanteerde minimum-gages. Een dagoptreden omvat een optreden van maximaal 2 x 60 minuten.)

DAGOPTREDENS MUSICI WERELDMUZEK, POP, ENTERTAINMENT

- Dagoptreden € 270

(overeenkomstig de door Sena Performers gehanteerde minimum-gages. Een dagoptreden omvat een optreden van maximaal 2 x 60 minuten.)

TARIEVEN STUDIO sessie-musici

- per dagdeel, 4 uur incl. pauze) € 270

Geen afkoop van auteurs/naburige rechten.

COMPONISTEN

Informatie over componistentarieven is op aanvraag te verkrijgen bij het Kunstenbond/Ntb-secretariaat of te downloaden via www.ntb.nl. Ntb en VCTN onderschrijven de Honorariumtabel van Nieuw GeNeCo (<http://nieuwgeneco.nl/honorariumtabel-compositieopdracht/>)

PRIVÉDOCENTEN

- Minimumtarief per uur: € 55

MUZEKEDUCATIEPROJECTEN

- per uur met een minimum van 3 uur: € 60

Kleine juridische kroniek van het muzierecht

tekst: Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

In deze eerste editie van Muziekwereld in 2022 openen we met een overzicht van in het oog springende aan muziek gerelateerde muziekszaken in de vorm van een kleine juridische kroniek van het muzierecht uit het afgelopen kalenderjaar. De COVID-19 pandemie drukte ook in 2021 een zware stempel op de muzieksector. Waar in 2020 de muzieksector met een grote klap tot stilstand kwam, was 2021 aanvankelijk het jaar van de hoop. Heropening van de muzieksector – en dan vooral het live circuit van poppodia, venues, clubs en festivals – bleek in 2021 het hele jaar door heel wat voeten in de aarde te hebben. De coronaregels en voorwaarden voor versoepelingen veranderden zowat van week tot week, waardoor 2021 voor een groot deel van de muzieksector toch wel het jaar van de valse hoop is gebleken. Niettemin is er veel nieuwe muziek uitgebracht en hebben ook rechters qua muziekszaken niet stil gezeten. De selectie van de hierna te behandelen rechterlijke uitspraken is op basis van dezelfde uitgangspunten als voorgaande edities van deze kroniek gemaakt.

Tarieven Sena toch niet zo 'standaard'

De Rechtbank Den Haag moest zich buigen over een eerdere aanwijzing van het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en naburige rechten (CvTA) aan Sena om haar tarieven en kortingen uit de standaard licentieovereenkomsten met NPO, RPO en OLON voor gebruik van muziekopnamen door de omroepen op haar website te publiceren. Een beheersorganisatie als Sena is wettelijk verplicht om transparant te zijn over dit soort standaard licentieovereenkomsten die voor een bepaalde sector gelden. De rechter oordeelt aan de hand van de wettelijke transparantieverplichting dat deze overeenkomsten helemaal niet zo 'standaard' zijn en zet een streep door de eerdere aanwijzing van het CvTA¹.

Epica

De symfonische rock/gothic band Epica had het aan de stok met haar voormalige platenlabel Centertainment. Centertainment had de masterrechten van Epica gekocht van het failliete platenlabel Double Dutch. De artiesten startten een kort geding tegen het label om duidelijk te krijgen wat de juridische gevolgen van hun eerdere beëindiging van het artiestencontract zijn. Epica stelt dat Centertainment is tekortgeschoten in de inspanningsverplichting van voortdurende exploitatie en maximalisatie van rendement, onder meer doordat zij te laat is begonnen met de online exploitatie van Epica's muziek. Door geen statements over online exploitatie te sturen, schendt Centertainment de op haar als label rustende informatie- en opgaveverplichtingen.

De rechter overweegt in kort geding dat deze tekortkomingen van Centertainment de eerdere beëindiging van het artiestencontract (voorlopig) kunnen dragen². Interessant zijn de overwegingen van de rechter over de juridische gevolgen van deze beëindiging. Centertainment is verplicht om de naburige rechten op de uitvoeringen van de artiesten zoals vastgelegd in de masteropnamen terug over te dragen en te leveren aan Epica. De (naburige) rechten op de masters blijven echter bij Centertainment omdat zij de fonogrammenproducent van deze opnamen is. Zo ontstaat een situatie waarbij de ruziënde rechthebbenden elkaar dwars kunnen blijven zitten in de exploitatie van de muziekopnamen. De rechter kiest een elegante oplossing om die patstelling te doorbreken: Centertainment moet 'gehangen en gedogen' dat de artiesten tot aan het moment waarop een rechter in een bodemprocedure de knoop heeft doorgehakt het voortouw mogen nemen

in de exploitatie van de muziekopnamen. Dat betekent concreet dat Epica de rechten van Centertainment mag exploiteren onder de voorwaarde dat partijen tot aan die beslissing met elkaar blijven afrekenen conform royaltybepalingen uit de (beëindigde) artiestenovereenkomst.

Monsieur Cannibale

Op 14 juli 2021 deed de rechter uitspraak in de zaak over het gebruik van het muziekwerk ‘Monsieur Cannibale’ als onderdeel van de gelijknamige attractie in De Efteling³. Prosadis, rechthebbende op de auteursrechten op het muziekwerk ‘Monsieur Cannibale’, verzet zich tegen dit gebruik en stelt dat de door Buma aan De Efteling verleende licentie voor de openbaarmaking van muziek niet dekkend is voor het gebruik van dit nummer als onderdeel van de attractie. Er zou sprake zijn van een vorm van visualisatie van het muziekwerk

- ingezonden mededeling -

**World
music
forum**

open source **network**
for the dutch world music industry

consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings

Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

pagina 34

Muziekwereld nr. 1 - 2022

en daarmee synchronisatie, hetgeen volgens Prosadis een vorm van verveelvoudiging van het werk is. De rechter is het daar niet mee eens en overweegt dat onze Auteurswet niet voorziet in het synchronisatierecht en dat daarom gekozen moet worden tussen openbaarmaking of verveelvoudiging. In het geval van het gebruik van 'Monsieur Cannibale' als onderdeel van de attractie is volgens de rechter geen sprake van een (eerste) vastlegging en daarmee sprake van openbaarmaking van het muziekwerk. Dat betekent dat de licentie van Buma voor De Efteling wel toereikend is. Interessant is nog de overweging van de rechter dat de wettelijke verplichting uit de Auteurswet om erfgenamen bij testament of codicil aan te wijzen⁴ om na overlijden de persoonlijkheidsrechten van de maker te kunnen uitoefenen, in strijd is met het zogenaamde formaliteitenverbod uit de Berner Conventie, een internationaal auteursrechtenverdrag. Ondanks dat de erfgenamen hier niet 'aangewezen' waren, konden zij in deze zaak toch de persoonlijkheidsrechten in stelling brengen⁵.

VESTIVAL

Het Hof Den Haag oordeelde op 21 september 2021 in de saga rondom het merk VESTIVAL dat de eerdere overdracht van de gele en zwarte varianten van het merk geen effect heeft gehad en dat hierdoor geen grondslag bestaat voor de gevorderde inbreukverboden. Wel is aannemelijk dat gebruik van het merkteken VESTIVAL tot schadeplichtigheid leidt vanwege het feit dat er commerciële vruchten zijn geplukt door gebruik van het teken op social media⁶.

Unmute Us

De beperkende overheidsmaatregelen naar aanleiding van de coronacrisis dreven de evenementenbranche in 2021 op verschillende momenten tot wanhoop en leidden zelfs tot een kort geding tegen de Staat. Onder aanvoering van Stichting Unmute Us – drijvende kracht achter twee grote demonstraties vanuit de muzieksector tegen het kabinetsbeleid – daagden de organisatoren van festivals en evenementen de Staat voor de rechter om voor ongeplaceerde indoor evenementen een versoepeling van de overheidsmaatregelen af te

www.ntb.nl

dwingen. Er wordt wel eens gezegd dat de rechter niet op de stoel van het overheidsbestuur mag zitten. Dat betekent dat de rechter zich in dit soort procedures terughoudendheid zal opstellen. Alleen als de Staat in redelijkheid niet voor het gevoerde beleid heeft kunnen kiezen, kan een ingreep van de rechter volgen. De Voorzieningenrechter oordeelde op 1 oktober 2021 onder verwijzing naar het geldende advies van het OMT dat de basis vormt voor het kabinetsbeleid en waarin de resultaten van het Fieldlab onderzoek verwerkt zijn, dat de beperkende maatregelen voor ongeplaceerde indoor events begrijpelijk zijn. Anders dan in Duitsland⁷ en België oordeelt de rechter dat geen sprake is van een ongerechtvaardigd onderscheid met andere branches, en dat de noodzaak om de beperkende maatregelen te nemen nog steeds aanwezig is.

Familieruzie muziekcatalogus Johnny Hoes

Op 19 oktober 2021 zette het Hof Arnhem-Leeuwarden een streep onder de afwikkeling van de onrechtmatige toe-eigening van de oude muziekcatalogus van schrijver en zanger Johnny Hoes, bestaande uit ongeveer 25.000 geluidsopnamen van muziekwerken van verschillende artiesten. Daarmee lijkt een einde te zijn gekomen aan de jarenlange familietwist over de rechten op deze oude catalogus. De curatoren van de Belgische vennootschap die eerder door de rechter veroordeeld was voor onrechtmatige toe-eigening van de muziekcatalogus, konden niet voorkomen dat de veroordeling tot betaling van ten onrechte ontvangen royalty's in stand blijft⁸.

Billijke vergoeding dance events

Op 12 november 2021 wees de Hoge Raad arrest in de langslpende zaak tussen Sena en de organisatoren van dance events over de vaststelling van de tarieven voor het gebruik van muziekopnamen tijdens dance events⁹. Daarbij heeft ons hoogste rechtscollege de klachten van de organisatoren verworpen. Partijen moeten het aldus doen met de uitspraak van het Hof Den Haag¹⁰ waarbij is geoordeeld dat het tarief van Sena als percentage van de recette uit ticketverkoop van dance events berekend mag worden en het gemiddelde gebruik van het

pagina 35

repertoire lager is vastgesteld dan op grond van ervaringsregels van Sena werd gesteld. De kosten van een overnachting zijn bij de grotere dance events aftrekbaar van de recette als deze overnachting in de ticketprijs is verwerkt¹¹.

Zolderkamerproducers

Op 17 december 2021 deed de Hoge Raad¹² uitspraak in de zaak van DJ, artiest en producer Martin Garrix tegen zijn voormalige management MAS en platenlabel Spinnin' Records. Volgens ons hoogste rechtscollege hebben de eerdere rechters het goed gezien door te oordelen dat Martin Garrix vanwege de wijze waarop destijds zijn muziekopnamen – waaronder zijn wereld-hit 'Animals' - tot stand zijn gekomen, in nabuurrechtelijke zin de fonogrammenproducent is. De naburige rechten op deze muziekopnamen komen daarmee aan Martin Garrix toe. De zogenaamde 'zolderkamerproducers' die op eigen apparatuur en voor eigen rekening en risico hun muziekopnamen maken mogen zich gesterkt voelen door deze uitspraak van de Hoge Raad¹³. Deze langsepende procedure van Martin Garrix krijgt op een ander onderdeel wel een vervolg. De Hoge Raad

vernietigt de eerdere uitspraak van het Hof Den Haag doordat in hoger beroep bij de beoordeling van de royaltybepalingen en eenzijdige verlengingsopties uit de management- en productieovereenkomsten ten onrechte feiten en omstandigheden zijn meegewogen van na het sluiten van die overeenkomsten, zoals bijvoorbeeld het latere grote commerciële succes van Martin Garrix. Dat mag niet bij de toepassing van deze redelijkheidsmatstaf uit het auteurscontractenrecht. Of de geldende royaltybepalingen en eenzijdige verlengingsopties onredelijk bezwarend voor Martin Garrix zijn, mag bij die maatstaf uitsluitend beoordeeld worden aan de hand van wat er voor of bij het sluiten van de overeenkomsten speelde. Dat wordt beoordeling ex tunc genoemd, aan de hand van de omstandigheden van 'toen'. Ook was het Hof ten onrechte niet ingegaan op de vordering van Martin Garrix gebaseerd op de 'normale' gewone redelijkheid. Het Hof in Den Bosch gaat zich nu buigen over de management- en productieovereenkomsten.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam.

1. Rb. Den Haag 12 februari 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:1150, IEF 19793 (Sena, NPO/CvTA).
2. Vزر. Rb. Amsterdam 9 maart 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:1041, IEF 19829, AMI 2021/4, m.nt. R. van Dongen (Epica/Centertainment).
3. Rb. Amsterdam 14 juli 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:3619, IEF 20100 (Prosadis/De Efteling).
4. Vgl. B.H.M. Schipper, 'Muziekrechten na de dood. Postume muziekexploitatie', Muziekwereld 2021/3, p. 32-35.
5. Vgl. R. Wigman en N. Lelieveld, 'Toepassing van artikel 25 lid 2 Auteurswet leidt wel tot verboden discriminatie', IEF 20284.
6. Hof Den Haag 21 september 2021, ECLI:NL:GHDHA:2021:1787, IEF 20212 (Appelant/Havensluis).
7. Vgl. Duitsland: 'Berliner Verwaltungsgericht: Tanzverbot für Geimpfte und Genesene in geschlossenen Räumen gekippt', 20 augustus 2021, <https://www.rbb24.de/politik/thema/corona/beitraege/2021/08/tanzverbot-berlin-innenraeume-gekippt-geimpfte-genesene-clubs.html>; België: C. van Esch, 'Belgische Raad van State zet streep door sluiting cultuursluiting, regering opent bioscopen en theaters weer', De Volkskrant, 28 december 2021.
8. Hof Arnhem-Leeuwarden 19 oktober 2021, ECLI:NL:GHARL:2021:9836, IEF 20270 (Curatoren/Telstar).
9. HR 12 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1668, IEF 20328 (Organisatoren Dance/Sena). Auteur is als advocaat van de Organisatoren Dance betrokken bij deze zaak.
10. Gerechtshof Den Haag 11 juni 2019, ECLI:NL:GHDHA:2019:1922 (Organisatoren Dance/Sena). Auteur is als advocaat van de Organisatoren Dance betrokken bij deze zaak.
11. Vgl. HvJEU 25 november 2020, zaak C-372/19, IEF 19620 (SABAM/Weareone cs.).
12. HR 17 december 2021, ECLI:NL:HR:2021:1923, IEF 20407 (Martin Garrix/MusicAllstars Management, Spinnin' Records).
13. Vgl. B.H.M. Schipper, 'Nabuurrechtelijke erkenning voor zolderkamerproducers. Uitspraak Hoge Raad in zaak Martin Garrix', Bb 2022/2, p. 12-14

In goede en slechte tijden; blij verzekerd!

De Kunstenbond/Ntb biedt speciale verzekeringen aan, exclusief voor leden van de Kunstenbond/Ntb. Het voorkomen van schade is natuurlijk beter, maar als er onverhoopt toch iets gebeurt, is het verstandig dit risico te hebben afgedekt met een goede en uitgebreide verzekering. Risico's zijn er immers altijd, gewoon omdat je leeft en onderneemt. Maar hoe bepaal je de risico's en welke moet je verzekeren?

Risico's en beperkingen

Laten we voorop stellen dat het onmogelijk is alle risico's te verzekeren. Dat hebben we de afgelopen twee jaar wel ervaren. Voor een groot aantal leden hebben de coronamaatregelen direct effect

gehad op werk en inkomen. Als werknemer kun je nog terugvalen op sociale voorzieningen, als zelfstandige niet of nauwelijks. En tegen een pandemie kun je je al helemaal niet verzekeren. Wel tegen inkomensverlies als gevolg

van arbeidsongeschiktheid. Een ongeluk zit soms in een klein hoekje en komt lang niet altijd door onvoorzichtigheid. Naast de verzekeringen voor uw muziekinstrument of materiaal is het goed om u ook eens te laten informeren over inkomen en arbeidsongeschiktheid. Daarbij kunnen de financiële gevolgen groter zijn dan een beschadigd instrument of deuk in uw auto.

Betere tijden

Natuurlijk hopen wij dat u binnenkort uw mooie vak weer zonder beperkingen kunt uitoefenen. De berichten zijn gunstig en naast een gezellig terrasje hoopt iedereen binnenkort ook weer een mooi optreden te kunnen bijwonen of een bezoek te brengen aan een museum of galerie. En heeft u op dit moment nog geen volle agenda, dan is het misschien een goed moment om samen met onze adviseurs uw verzekeringspakket nog eens door te nemen. Wellicht heeft u al jaren geleden uw verzekeringen afgesloten en staat er nog een instrument op de polis dat allang niet meer in uw bezit is. Of kunt u besparen op bijvoorbeeld uw autoverzekering door

over te stappen naar een andere verzekeraar. Wij berekenen graag of dat gunstig voor u is.

Speciaal voor leden van de Kunstenbond/Ntb

Wij hebben speciaal voor leden van de Kunstenbond en Ntb een aantal verzekeringen waarvan de voorwaarden afgestemd zijn op kunstenaars en musici die als zelfstandig ondernemer werkzaam zijn. Denkt u bijvoorbeeld aan een instrumentenverzekering of gecombineerde aansprakelijkheidsverzekering voor privé en bedrijfsaansprakelijkheid. Neemt u contact met ons op voor de tarieven en voorwaarden: 035-5280070.

Hypotheken

Ten slotte brengen wij graag onder de aandacht dat Adviesgroep Van der Roest ook adviseert en bemiddelt in hypotheek. Niet alleen voor werknemers in loondienst maar ook voor zelfstandig ondernemers. Wellicht denkt u erover een huis te kopen, te verbouwen of te verduurzamen of wilt u alleen weten wat u met uw inkomen zou kunnen lenen. Ook hiermee zijn wij u graag van dienst. Voor een eerste oriënterend gesprek nemen wij de kosten voor onze rekening. En tegelijkertijd kunnen we dan samen met u de overige verzekeringen nog eens doornemen. Wilt u een gesprek inplannen? Belt u ons dan op 035-5280070.

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Het Ntb-pakket:

Instrumentenverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering

Aansprakelijkheidsverzekering-Combi

Doorlopende Reisverzekering

Inboedelverzekering

Uitvaartverzekering

Autoverzekering

Opstalverzekering

Zorgverzekering

Polis

Onder de leden

Thomas Elbers

Thomas Elbers, ofwel Kypski, is vooral bekend als turntablist – met C-Mon & Kypski gebruikte hij de platenspeler puur als een instrument. Met zijn 'krassende' draaitafel trad hij ook op met Caro Emerald en strijkkwartet Matangi Quartet. Eind dit jaar wil hij een live concert geven als syntablist.

Wat doe je?

Wie Kypski achter zijn Vestax-platenspeler ziet op YouTube (zoektermen 'Kypski' en 'live'), begrijpt waarom hij zes keer achter elkaar Nederlands kampioen turntablism werd. En in de jaren negentig doorbrak met zijn scratchtechnieken. Zijn rechterhand glijdt snel en soepel over de draaiende plaat heen, geeft een plaagstootje, draait hem een tikkie terug, geeft een slinger. Tegelijkertijd slaan de vingers van zijn linkerhand ritmisch tegen de aan- en uitknop, de zogeheten crossfader. Tsjirpende, galmende en tegelijkertijd schrapende geluiden volgen elkaar ritmisch op. 'Dat we dit kunnen doen met een draaitafel is per ongeluk ontdekt door Grand Wizzard Theodore, zo wil het verhaal,' vertelt Elbers. 'Midden jaren zeventig stormde zijn moeder woedend zijn kamer binnen: of het alsjeblieft zachter kon. Van de schrik hield hij de plaat even

vast en het geluid daarvan beviel hem wel.' Dat Elbers de Grand Wizzard naar de kroon lijkt te steken, komt omdat hij er eigenlijk al van jongs af aan mee bezig is. 'Voor mij lijkt het heel erg op drummen,' zegt hij, 'en daar begon ik mee op mijn achtste. Toen ik rond mijn 14de scratchen ontdekte, voelden de ritmische patronen heel vertrouwd. Net als bij drummen gebruik je beide handen, en ze moeten elk met een eigen ritme kunnen bewegen. Tegelijkertijd was het nieuw: ik was heel gefascineerd door wat er allemaal mogelijk was. Er ging een schatkamer open aan nieuwe geluiden.' Een jaar of vier geleden had Elbers een soortgelijke ervaring, al ging dit meer in de richting van een muzikale aardverschuiving. Op YouTube zag hij Luigi Sircut, een video-editor, iets uit de doeken doen wat weliswaar leek op scratchen, maar toch

van een geheel andere orde was. Sircut toonde een blokken-schema waarmee een draaitafel en mengpaneel te koppelen zijn aan een modulaire synthesizer. Wat Kypski hiervan maakte is te zien op YouTube (zoektermen 'Kypski' en 'syntablism'): een van zijn handen manipuleert een draaiende plaat, maar de naald en arm spelen nu geen rol meer en hangen er werkloos bij. En de platenspeler staat niet langer ingeklemd tussen bakken vol vinyl, maar twee modulaire synthesizers, waaruit talloze draden steken. Deze manier van muziek maken heet syntablism, een versmelting van turntablism en een synthesizer. 'Dat geeft in de kern aan wat er gebeurt: je stuurt met je draaitafel een modulaire synthesizer aan. Letterlijk ongehoord. Mijn hoofd begon te tollen van de mogelijkheden toen ik dat YouTube-filmpje zag. Nee, het was heftiger: ik zag in mijn hoofd de mogelijkheden

ontploffen,' vertelt Elbers. Technisch is syntablism een vrij ingewikkeld verhaal, maar het komt erop neer dat de ronddraaiende schijf een zendertje heeft dat een signaal stuurt naar de modules van de synthesizer. Door te scratchen met de schijf – kortweg voor een bepaalde periode de omloopsnelheid te vertragen of versnellen – verandert het signaal dat naar de modules gaat en daarmee de geluiden die eruit komen. 'Er ontstaat zo een zee van mogelijkheden; er ligt heel veel open, de variatie is eindeloos. Als je de schijf net een beetje anders draait, krijg je een andere mix van geluiden.' Dat maakt syntablism toch heel anders dan scratchen, licht Elbers toe. 'Dat doe je altijd met samples, fragmentjes van platen die in bakken naast de platenspeler staan. Je kunt dus echt live spelen

en scratchen zonder samples.' Een goed live concert organiseren met dit soort experimentele middelen is nog een hele uitdaging. Dat vindt het Prins Bernhard Cultuurfonds ook, dat het waardeert dat Kypski zich hierop heeft gestort en hem eind 2021 10.000 euro heeft geschonken. Daarmee gaat hij eind dit jaar een live concert op poten

zetten. 'De afgelopen jaren heb ik deze muziek vooral in mijn eentje gemaakt. Ik stond veel op synthesizerfestivals; 'nerdy'-festivals, waarbij de toegankelijkheid niet voorop staat. Maar je kunt er ook vrij toegankelijke muziek mee maken, zonder dat het nou gelikte popmuziek wordt. Ik ga er echt een show van maken met eventueel extra muzi-

kanten op het podium, visuals en een livestream.'

Wat heb je aan de Kunstenbond gehad?

Elbers is sinds kort lid van de Kunstenbond. Dat heeft hij niet alleen gedaan vanwege de voordelige verzekeringsmogelijkheden, maar ook 'omdat ik van mening ben dat een goede

vakbond en lobby voor muzikanten essentieel is, en daar schort het nogal aan in de huidige tijd. Dat hebben we mogen meemaken in de coronacrisis. Het is van belang dat we als muzikanten de bonden ondersteunen zodat we sterk staan'.

www.patreon.com/kypski

Jeroen Akkermans

foto: Thomas Geurts

Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuizen.nl

Belastingspecial

De eerste editie van *Muziekwereld* bestaat – zoals gebruikelijk – voor een groot deel uit informatie over de verschillende belastingregelingen waarmee musici en artiesten te maken (kunnen) krijgen.

Je vindt informatie over o.a. de artiestenregeling, de aangifte inkomstenbelasting 2021, de vergoeding van beroepskosten in dienstbetrekking, de werkkostenregeling, de verschillende btw-regelingen en het bijhouden van uren voor de zelfstandigenaftrek (uren criterium).

Voor artiesten die als ondernemer werken en zelf winstaangifte willen doen, hebben wij als extra service een uitgebreide handleiding aangifte inkomstenbelasting 2021 waarin de belangrijkste vragen van de winstaangifte worden behandeld. Ntb-leden kunnen deze handleiding via www.ntb.nl/ledenservice downloaden of opvragen bij het secretariaat.

Alle artikelen zijn geschreven op basis van de wetgeving en rechtspraak zoals deze op dit moment van toepassing zijn. Beide zijn aan veranderingen onderhevig. Afhankelijk van wanneer je de artikelen leest, is het daarom mogelijk dat bepaalde onderdelen inmiddels al weer verouderd zijn. De belastingregels en de toepassing ervan blijven altijd onderhevig aan de grillen van politici, beleidsmakers en inspecteurs.

Om alles zo toegankelijk mogelijk te maken hebben we voorrang gegeven aan de leesbaarheid boven de vaktechnisch correcte formulering van een aantal termen.

De verschillende artikelen zijn door de auteurs met zorg opgesteld en door de redactie nauwkeurig gecontroleerd. Mochten er desondanks fouten in de teksten voorkomen dan kunnen auteurs en uitgevers niet aansprakelijk gesteld worden voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van de verstrekte informatie.

De artiestenregeling

In dit artikel hebben we het over de fiscale gevolgen van een optreden voor binnenlandse musici en artiesten die niet in vaste dienstbetrekking zijn. Dit verhaal betreft de loonbelasting en werknemersverzekeringen en is alleen van belang voor musici en artiesten die per optreden verloond (moeten) worden.

De artiestenregeling (loonbelasting)

Een aantal uitzonderingen daargelaten dienen vergoedingen die een artiest voor een optreden ontvangt altijd verloond te worden. Dit is de hoofdregel. Onder ‘verlonen’ verstaan we dat er loonheffing op de vergoeding ingehouden moet worden en dat er premies werknemersverzekeringen over afgedragen moeten worden.

Het maakt daarbij niet uit wat voor soort opdrachtgever de vergoedingen uitbetaalt: een café, een theater, een buurthuis, een instelling, een bedrijf, enz. Het maakt ook niet uit hoe hoog de vergoeding is.

Het vervelende van de artiestenregeling is verder dat onder vergoedingen in principe ook kostenvergoedingen worden begrepen (zie echter ook later in dit artikel).

Er is een aantal uitzonderingen op de hoofdregel. Optredens in de privésfeer blijven volledig buiten de inhoudingen. Verder kan de artiestenregeling door zelfstandige artiesten opzij worden gezet door een schriftelijke overeenkomst waaruit blijkt dat de artiest dat wil (*opting-out*). Worden de artiesten ingehuurd via een tussenpersoon die in het bezit is van een *inhoudingsplichtigenverklaring*, dan wordt de inhoudingsplicht verschoven van de opdrachtgever naar deze tussenpersoon.

De hoofdregel wordt ook aangetast als de artiest een *kostenvergoedings-*

beschikking heeft of gebruik wordt gemaakt van één van de volgende regelingen: de *kleinevergoedingsregeling*, de *artiestenvrijwilligersregeling* of de *reis- en verblijfkostenregeling*.

We gaan deze uitzonderingen eens nader bekijken. Voor de regels voor zelfstandigen verwijzen we naar het kopje ‘Zelfstandige artiesten’ later in dit artikel.

De inhoudingsplichtigenverklaring

Hiermee wordt de opdrachtgever ontheven van de plicht om loonheffing en premies werknemersverzekeringen in te houden. De inhoudingsplichtige factureert (met btw) de uitkoopsom aan de opdrachtgever en zorgt voor verloning van de ingehuurde artiesten. De meeste boekingsbureaus en alle (goede) verloningsbureaus bijvoorbeeld hebben een inhoudingsplichtigenverklaring. Bij twijfel altijd naar vragen!

De kostenvergoedingsbeschikking

Met een kostenvergoedingsbeschikking kan bij de berekening van wat er ingehouden moet worden, rekening gehouden worden met een bepaald bedrag aan kosten die de artiest voor een optreden maakt. Voorwaarde voor toekenning is dat de kosten per dag ten minste € 163 bedragen.

Zo’n kostenvergoedingsbeschikking moet de artiest of de leider van een band/ensemble aanvragen vóór een optreden of een reeks van optredens.

In de praktijk zal het erop neerkomen dat vooral artiesten die regelmatig optreden, vóór het begin van een nieuw kalenderjaar een beschikking aanvragen voor het hele jaar. Bij deze aanvraag moet duidelijk gemaakt worden hoeveel kosten de artiest normaal gesproken heeft en moet dat bedrag verdeeld worden over het geschatte aantal optredens. In de kostenvergoedingsbeschikking zal de inspecteur dan het toegestane bedrag aan algemene onkosten per optreden vermelden. Een kopie van de beschikking moet bij de gageverklaring (zie verderop in dit artikel) gevoegd worden, zodat de opdrachtgever of de verlener weet dat met dat bedrag aan algemene onkosten rekening gehouden mag worden. Voor de goede orde: zonder kostenvergoedingsbeschikking (of kleinevergoedingsregeling) mag op de gageverklaring geen bedrag aan algemene onkosten opgevoerd worden!

Ook de inhoudingsplichtige/opdrachtgever kan een kostenvergoedingsbeschikking aanvragen. Vanzelfsprekend moet dit in overleg met de artiest of de leider van het gezelschap gebeuren en kan dit alleen voor optredens die zijn overeengekomen met de inhoudingsplichtige. Deze aanvraag moet binnen een maand na het optreden zijn ingediend.

Het formulier voor het aanvragen van een kostenvergoedingsbeschikking is te downloaden via de site van de belastingdienst.

De kleinevergoedingsregeling

Iedere artiest mag per optreden een bedrag van maximaal € 163 laten uitbetalen zonder dat hier premies of loonbelasting op ingehouden worden. Dit geldt ongeacht de hoogte van de werkelijke kosten. De artiest moet op de gageverklaring aangeven dat hij hiervan gebruik wil maken. Als de totaal afgesproken gage meer is dan deze € 163 moet de rest verloond worden.

Dit wil overigens niet zeggen dat de artiest in zijn aangifte inkomstenbelasting per optreden een vast bedrag van € 163 als kosten mag aftrekken. De ontvangen kostenvergoedingen moeten als inkomsten worden opgegeven, waarna de werkelijk gemaakte kosten mogen worden afgetrokken. Als de werkelijke kosten lager zijn dan de onbelast ontvangen vergoedingen op grond van de kleinevergoedingsregeling, betaalt de artiest alsnog belasting over het verschil. Het is dus geen wondermiddel om een zo groot mogelijk deel van de gages buiten de belasting te houden!

NB: De opdrachtgever/inhoudingsplichtige mag de kleinevergoedingsregeling niet op eigen initiatief toepassen.

De kleinevergoedingsregeling en een kostenvergoedingsbeschikking mogen niet tegelijk gebruikt worden.

De artiestenvrijwilligersregeling

De strekking van deze regeling is dat een (amateur)gezelschap met een inhoudingsplichtigenverklaring ervoor kan zorgen dat de opdrachtgever wordt ontheven van de inhoudingsplicht, waarna aan de leden van het gezelschap kleine bedragen onbelast uitbetaald mogen worden. Een kostenvergoedingsbeschikking is dan niet nodig. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- De leden van het gezelschap kunnen worden beschouwd als vrijwilligers; dit zal volgens de staatssecretaris ‘naar de aard van hun werkzaamheden’ moeten worden beoordeeld. Een belangrijk kenmerk van vrijwilligerswerk is immers, wederom volgens de staatssecretaris, dat de eventueel ontvangen vergoeding niet in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van de verrichte werkzaamheden en het karakter heeft van een kostenvergoeding;

- De individuele leden van het gezelschap ontvangen een vergoeding (gage plus kostenvergoedingen) die in 2021 niet meer bedraagt dan € 180 per maand waarin wordt opgetreden, gerepeteerd of overige werkzaamheden worden verricht én € 1.800 per jaar. Let op! Zowel per maand als per jaar moet de vergoeding beneden deze bedragen blijven. Het is dus niet mogelijk om bijvoorbeeld 7 maanden lang € 190 per maand te betalen.

De reis- en verblijfkostenregeling

Vergoedingen (of verstrekkingen als de opdrachtgever deze kosten rechtstreeks betaalt) van reis- en verblijfkosten blijven op verzoek van de artiest onbelast. Een uitzondering geldt voor de vergoeding van de kosten van eigen vervoer, zoals de kosten van het reizen met de eigen auto (deze vergoeding is in beginsel dus wel belast). Hiervoor kan wel een kostenvergoedingsbeschikking worden aangevraagd. De onbelaste vergoedingen of verstrekkingen hoeven niet op de gageverklaring te worden vermeld. Vergoedingen in natura (bijvoorbeeld consumpties of hotelovernachtingen) zullen bij artiesten door deze regeling niet snel meer belast zijn.

Nog wat andere belangrijke zaken

De gageverklaring

De gageverklaring is een formulier dat bij de belastingdienst verkrijgbaar is (ook te downloaden) en iedere keer gebruikt moet worden als artiesten ingehuurd worden. Het is ook toegestaan hiervoor een eigen formulier te gebruiken mits daarop alle gegevens worden vermeld die op het model van de belastingdienst worden gevraagd.

Een soloartiest hoeft alleen blad 1 van het formulier in te vullen.

Als een groep artiesten optreedt,

moeten op blad 2 de gegevens van iedere artiest ingevuld worden: naam, adres, woonplaats, geboortedatum en BSN (Burgerservicenummer). Bovendien moet iedere artiest daar ook zijn handtekening plaatsen. De tweede bladzijde van het formulier kan ook gebruikt worden om een andere dan gelijke verdeling van de totale gage over de leden van het gezelschap kenbaar te maken.

Indien gebruik wordt gemaakt van een kostenvergoedingsbeschikking of de kleinevergoedingsregeling, moet op de gageverklaring het bedrag aan onbelaste kostenvergoeding vermeld worden.

De gageverklaring moet ingevuld en ondertekend in het bezit zijn van de opdrachtgever voordat de gage wordt uitbetaald.

Opting-in

Artiesten hebben de mogelijkheid om – als ze in beginsel onder de artiestenregeling vallen – ervoor te kiezen (samen met de inhoudingsplichtige) om toch als ‘gewone’ werknemer aangemerkt te worden. Indien men dit doet, betekent dat onder andere het volgende:

- De inhoudingen vinden plaats volgens de regels voor gewone werknemers, zodat de witte tabel toegepast wordt en er rekening gehouden kan worden met de heffingskorting;
- Over het loon worden premies ZVW afgedragen;
- Binnen de regels die daarvoor gelden, mogen onbelaste kostenvergoedingen betaald worden;
- De artiest kan opgenomen worden in een pensioenregeling.

Onder omstandigheden kan dit voor bepaalde artiesten aantrekkelijk zijn. Men dient zich echter goed te realiseren dat daar voor artiest en opdrachtgever ook andere consequenties aan verbonden zijn:

- De artiest wordt voor de inkomsten-

Zelfstandige artiesten

Wij hebben in *Muziekwereld* regelmatig artikelen gepubliceerd over de regels die vanaf 1 mei 2016 van toepassing zijn (of juist niet). Het zou te ver voeren om die hier integraal te herhalen; daarom een korte samenvatting:

- De VAR is per 1 mei 2016 afgeschaft, daarvoor is de Wet DBA in de plaats gekomen;
- De werking van die wet is vervolgens steeds weer opgeschort;
- Er is een webmodule ontwikkeld waar opdrachtgevers vragen moeten beantwoorden en een 'opdrachtgeversverklaring' kunnen verkrijgen als daaruit blijkt dat er geen sprake is van een dienstbetrekking. Inmiddels is een 'pilot' gestart zodat opdrachtgevers (en de belastingdienst) ervaring met de webmodule kunnen opdoen:

<https://ondernemersplein.kvk.nl/webmodule-beoordeling-arbeidsrelatie/>

- Verder is er op de site van de belastingdienst uitleg beschikbaar waarmee beoordeeld kan worden of er sprake is van een dienstbetrekking: <https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/modelovereenkomsten/content/wanneer-is-sprake-van-loondienst;>
- Zelfstandige artiesten kunnen nog steeds een factuur sturen;
- Om aan verloning op grond van de artiestenregeling te ontkomen, is het wel van belang dat je als zelfstandige artiest aan je opdrachtgever expliciet kenbaar maakt dat je niet wilt dat de artiestenregeling wordt toegepast. Dat kan in een contract, in een mail of in andere correspondentie, maar in ieder geval voordat de betaling plaatsvindt.

belasting als werknemer beschouwd, geniet dus inkomsten uit dienstbetrekking en kan daardoor zijn beroepskosten niet meer aftrekken (als er daarnaast ook inkomsten genoten zijn die onder de artiestenregeling vallen, kan eventueel een gedeelte van de beroepskosten afgetrokken worden);

- Al is het maar voor 1 optreden, er moet wel een *Model opgaaf gegevens voor de loonheffingen* ingevuld worden;
- Indien de betalingen per optreden

plaatsvinden, moet de inhoudingsplichtige de zogenaamde dagtabel toepassen. Dit heeft gevolgen voor de verhouding netto – bruto – werkgeverslasten. € 300 netto op basis van de artiestenregeling kost een opdrachtgever € 521. Als de dagtabel toegepast moet worden stijgen de werkgeverslasten naar € 588. Als bijvoorbeeld € 300 bruto wordt afgesproken, houdt de artiest daar onder de artiestenregeling € 189 aan over; bij toepassing van de dagtabel is dat € 185 (dat is dus maar een gering

verschil). NB: er is geen rekening gehouden met de loonheffingskorting. Indien de betalingen per maand plaatsvinden, kan gewoon de 'normale' maandtabel toegepast worden. Voor een uitgebreidere toelichting verwijzen we naar de genoemde artikelen die ook op de website van de Ntb na te lezen zijn.

Eloy Veldhuijzen, fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen. Geactualiseerd op 17 februari 2022
Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden

Aangifte inkomstenbelasting 2021

Vóór 1 mei 2022 moeten weer de meeste aangiften voor de inkomstenbelasting 2021 worden ingeleverd. Het indienen van de aangifte kan vanaf 1 maart 2022. Wij geven een overzicht van de mogelijke fiscale aftrekposten voor musici en artiesten.

Artiesten die alleen in vaste dienstbetrekking zijn kunnen geen beroepskosten aftrekken (afgezien van de reisaf trek openbaar vervoer).

De volgende categorieën musici en artiesten kunnen hun beroepskosten over 2021 aftrekken:

- Degenen die in 2021 voor de loonbelasting onder de artiestenregeling vielen, met andere

woorden: musici en artiesten van wie de losse optredens volgens de artiestentabel zijn verloond en/of die gebruik hebben gemaakt van de kleinevergoedingsregeling of een kostenvergoedingsbeschikking;

- Degenen die bruto-inkomsten hebben genoten, bijvoorbeeld uit lesgeven, royalty's of auteursrechten, of uit optredens die niet verloond

hoeven te worden, zoals bij bruiloften het geval is;

- Musici en artiesten die op factuurbasis hebben gewerkt.

De 'freelancer' (officieel: degene die resultaat uit overige werkzaamheden geniet) heeft in tegenstelling tot de artiest die winst uit onderneming geniet, geen wettelijke verplichting om een

administratie bij te houden. Hij moet natuurlijk wel aan de hand van zijn facturen en bonnen kunnen aantonen welke inkomsten en aftrekposten hij heeft gehad. Deze moeten dus wel bewaard worden, net als de bankmutaties! Bij de aangifte zal hoe dan ook een gedegen berekening van de inkomsten en uitgaven gevoegd moeten worden. Met andere woorden: je kunt dan toch beter een goede administratie bijhouden.

De beroepskosten die je bij de betreffende vragen van de aangifte kunt opgeven, zijn de kosten die je hebt gemaakt om inkomsten uit arbeid (resultaat uit overige werkzaamheden) of winst uit onderneming te verwerven.

Bij het resultaat uit overige werkzaamheden kun je de opbrengsten en de aftrekbare kosten afzonderlijk invullen. Bij de winst uit onderneming moet je achtereenvolgens een kapitaalsvergelijking invullen (dit is de balans van de fiscale jaarrekening) en vervolgens alle gegevens van de fiscale winstberekening (dit is de bedrijfseconomische winstberekening gecorrigeerd met fiscale vermeerderingen en verminderingen). Uiteindelijk resulteert dit in de belastbare winst uit onderneming.

De criteria op grond waarvan een artiest of musicus resultaat uit overige werkzaamheden dan wel winst uit onderneming geniet, vallen in een paar zinnen niet uiteen te zetten. Dit is van verschillende omstandigheden afhankelijk. Laat je eigen situatie zo nodig deskundig beoordelen, het onderscheid kan fiscaal voordeel opleveren!

De aftrekposten Werkkleding

Alle kosten van werkkleding, zoals smoking, rok, japon, smoking- en rokhemden, zwart en wit strikje, cummerband, zijn voor artiesten (en presentatoren) volledig aftrekbaar. Ook alle kosten voor reparatie, wassen

en stomen zijn aftrekbaar. In tegenstelling tot andere zelfstandigen zijn voor artiesten (en presentatoren) kosten van 'gewone' kleding ook aftrekbaar, mits deze zakelijk wordt gebruikt (en ook alleen voor dat deel). Je moet dat op de een of andere manier bijhouden en kunnen aantonen.

Sommige inspecties gaan daar anders mee om: het moet naar hun mening alleen kleding zijn die juist niet privé gedragen *kan* en *zal* worden. In een uitspraak (over een artiest/danser) heeft de Rechtbank Noord-Holland dat standpunt impliciet bevestigd.

Instrumenten

- Reparatie en onderhoud

Allereerst de gebruikelijke onderhoudskosten van het instrument zoals kleine en grote revisies. Daarnaast de kosten van snaren, rieten en dergelijke. Vergeet ook niet alle bijkomende kosten, zoals stokbehringen, pianostemmer.

- Toebehoren

De kosten van hoezen en foedralen kunnen worden afgetrokken. Net als bij het instrument geldt dat bijvoorbeeld dure vioolkisten (duurder dan € 450) over een aantal jaren (minimaal vijf) moeten worden afgeschreven.

- Verzekeringspremie

De verzekeringspremie van de instrumenten is aftrekbaar.

- Afschrijving

Afschrijven wordt gedaan op instrumenten/apparatuur met een aanschafwaarde boven de € 450 exclusief btw. Als je vrijgesteld bent van btw (bijvoorbeeld op grond van de kleine-ondernemersregeling, moet je uitgaan van € 450 inclusief btw; je kunt de btw dan immers niet verrekenen).

Met afschrijven wordt bedoeld de jaarlijkse waardedaling van het instrument/apparaat. De jaarlijkse afschrijving wordt ten laste van het resultaat gebracht.

Algemene afschrijvingstermijnen

zijn niet te geven. Allereerst moet bepaald worden of een instrument in waarde daalt. Bij geen waardedaling, ook geen afschrijving. Stel een vleugel is gekocht voor € 20.000. Bij een gelijkblijvende waarde mag hier niet op afgeschreven worden. Als uit een taxatie of een verzekeringsrapport blijkt dat de waarde na 10 jaar bijvoorbeeld € 15.000 zal bedragen, dan mag gedurende 10 jaar (€ 20.000 minus € 15.000 = € 5.000 gedeeld door 10 jaar) € 500 per jaar aan afschrijving opgevoerd worden.

Fiscaal mag er maximaal 20% per jaar worden afgeschreven.

Ondernemers die recht hebben op startersaftrek mogen willekeurig afschrijven. Dit betekent dat ze mogen kiezen of ze het normale afschrijvingsregime aanhouden of een afwijkend percentage tussen 0 en 100 hanteren van de waarde minus de restwaarde.

Beeld- en geluidsapparatuur

(Afschrijving van) beeld- en geluidsapparatuur, mits noodzakelijk voor de beroepsuitoefening, is aftrekbaar.

Huur apparatuur

De huur van bijvoorbeeld geluidsapparatuur is een aftrekbare kostenpost.

Computers

Zakelijke computerapparatuur mag worden afgeschreven. Je bent echter gebonden aan de hiervoor genoemde afschrijving van maximaal 20% per jaar bij een waarde hoger dan € 450.

Cd's en video's

Kosten voor cd's en andere geluid- en beeld dragers zijn aftrekbaar mits de uitgaven zakelijk zijn.

Muziekdiensten

Het is verdedigbaar dat voor een musicus kosten van bijvoorbeeld Spotify, Deezer, SoundCloud en andere streaming-muziekdiensten aftrekbaar

zijn. In de ogen van de belastingdienst zullen deze kosten echter als ‘gemengde kosten’ worden aangemerkt, omdat daar ook een privé-element in zit of in kan zitten. Als je daarmee rekening houdt, zal slechts een deel van de abonnementskosten aftrekbaar zijn.

Vakliteratuur

Alle kosten van aanschaf en abonnementen op vakbladen zijn aftrekbaar. Bij losse verkoop moet je deugdelijke bonnen vragen.

Concertbezoek

Kosten van bezoek aan concerten, opera- en balletvoorstellingen en dergelijke zijn, mits zakelijk, aftrekbaar. Hier kunnen natuurlijk ook kosten onder vallen voor het online bijwonen van een concert of andere voorstelling. Het moet hierbij officieel wel gaan om kosten die je als artiest méér maakt dan ‘gewone’ concertbezoekers, omdat dat nu eenmaal bij je werk hoort.

Studiekosten

Het gaat hier om kosten die je maakt voor lessen om je kennis op peil te houden. Dat geldt ook voor deelname

aan concoursen en masterclasses. Kosten van congressen, seminars, symposia, excursies, studiereizen e.d. zijn (met inbegrip van de reis- en verblijfkosten) voor 80% aftrekbaar. De studiekosten die je maakt voor het verwerven van nieuwe kennis kun je in de aangifte opvoeren bij de persoonsgebonden aftrek (scholingsuitgaven). Dit zijn geen zakelijke kosten.

Reiskosten

Per zakelijke kilometer (ook woon-werkverkeer en ongeacht wijze van vervoer) mag € 0,19 als kosten ten laste van de winst worden gebracht. Daarnaast mag je dan geen andere kosten zoals parkeergeld opvoeren. Dergelijke kosten worden geacht te zijn inbegrepen in de € 0,19. Wanneer je als ondernemer met het openbaar vervoer reist, kun je uiteraard ook de werkelijke kosten hiervan opvoeren (in plaats van de € 0,19 per kilometer). Als je de auto ‘op de zaak’ hebt staan, mag je in beginsel alle autokosten aftrekken, waar dan in de regel een correctie voor privégebruik tegenover komt te staan.

Contributie vakbond

Deze is volledig aftrekbaar.

Werkruimte in je woning

De kosten voor de werkruimte in de eigen woning of huurwoning zijn onder bepaalde voorwaarden aftrekbaar. Het is ingewikkelde materie met veel haken en ogen, we geven hieronder de hoofdlijnen weer:

Eigen woning

Om te bepalen of je in aanmerking komt voor aftrek van kosten van een werkruimte in de eigen woning, moet je aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De ruimte moet voldoen aan de zogenaamde zelfstandigheidseis. Dat wil zeggen dat de ruimte een eigen ingang en sanitair moet hebben en zo op zichzelf moet staan dat deze aan derden is te verhuren. Een kamer in je woning zal in het algemeen dus niet voldoen aan de eisen voor aftrek.
- Als je werkruimte thuis voldoet aan de zelfstandigheidseis en als je bovendien over een soortgelijke werkruimte elders (bijvoorbeeld bij je opdrachtgever) beschikt, dan is aftrek

van kosten voor je werkruimte thuis alleen mogelijk als je meer dan 70% van je totale inkomen uit arbeid in je werkruimte thuis verdient. Indien je elders geen soortgelijke werkruimte ter beschikking hebt en je dus bent aangewezen op je werkruimte thuis, dan kun je kosten aftrekken als je meer dan 70% van je inkomen uit arbeid in of vanuit deze werkkamer verdient. Bovendien moet je dan aan de voorwaarde voldoen dat je 30% van dat inkomen in de werkruimte thuis verdient.

Het lijkt erop dat de fiscus in het laatste geval bij musici accepteert dat 70% van de inkomsten verdiend moet zijn door 30% van de tijd (inkomen) in de werkkamer thuis door te brengen. Dit kan voorbereidingstijd of studietijd thuis zijn.

Bedrag van de aftrek

In het geval van een eigen woning mag een bepaald percentage van de WOZ-waarde van het gedeelte dat als werkruimte wordt gebruikt, worden afgetrokken. Dat percentage is afhankelijk van de hoogte van het vermogen in box 3.

Dit heeft mogelijk wel bijkomende fiscale consequenties; laat je daarover goed voorlichten als dit voor jou van toepassing is. Daarnaast mogen bepaalde andere kosten die betrekking hebben op de werkruimte naar evenredigheid worden afgetrokken.

Huurwoning

Ook hiervoor geldt dat aan de zelfstandigheidseis en de verdieneisen voldaan moet worden (zie hierboven). Verder moet de werkruimte voor minimaal 10% voor de onderneming gebruikt worden.

Als kosten mag je als je aan de voorwaarden voldoet, een evenredig deel van de huur aftrekken en een deel van de huurderslasten (bijvoorbeeld kosten voor energie, binnenschilderwerk). Je moet daarbij wel rekening houden met eventueel ontvangen huurtoeslag.

Huurrecht zakelijk

Het is in bepaalde gevallen bij een huurwoning ook mogelijk het volledige huurrecht als zakelijk aan te merken en een correctie voor privégebruik in de jaarrekening te verwerken. Vraag je

adviseur desgewenst of deze mogelijkheid op jouw situatie van toepassing is en voor jou voordeel kan bieden. Verder staat er op de site van de belastingdienst een rekenhulp, waarmee je kunt bepalen welke aftrekmogelijkheid er voor jouw situatie is.

Telefoon en internet

De zakelijke gesprekskosten van een telefoon thuis (vaste lijn) kunnen (voor een evenredig deel) afgetrokken worden. Bij een all-in abonnement moet je op de een of andere manier zien te herleiden welk deel daarvan voor de kosten van gesprekken en voor internet zijn. Vervolgens moet je in alle redelijkheid vaststellen welk deel daarvan zakelijk is. Bij een mobiel abonnement moet je zelf in alle redelijkheid bepalen voor welk deel je je telefoon zakelijk gebruikt.

Kantoorartikelen

De kosten die je beroepshalve moet maken voor kantoorartikelen, ook wel schrijfbenodigdheden genoemd, zoals agenda, papier, porti, hangmappen en dergelijke, zijn aftrekbaar.

Beroepskosten in dienstbetrekking

Werk je in loondienst, dan is bij je werkgever de zogenaamde werkkostenregeling van toepassing. Binnen deze regeling kan een werkgever onbelast zaken aan je vergoeden, verstrekken of ter beschikking stellen.

1. Apparatuur (waaronder computers), gereedschap en instrumenten

Vergoedingen en verstrekkingen voor apparatuur, muziekinstrumenten en gereedschappen zijn gericht vrijgesteld, voor zover het zogenaamde noodzakelijkheidscriterium van toepassing is. Voor een nadere toelichting op het noodzakelijkheidscriterium verwijs ik naar een ander artikel in deze *Muziekwereld* aangaande

de werkkostenregeling. Een smartphone valt ook onder deze categorie.

2. Reiskostenvergoeding

Reiskosten voor woon-werkverkeer zijn ook gericht vrijgesteld. Het kan gaan om de werkelijke kosten van openbaar vervoer of om € 0,19 per kilometer. Daarbij maakt het niet uit of je deze kilometers met de auto rijdt of bijvoorbeeld

fietst, loopt of gratis met iemand anders meerijdt. Ook een vergoeding voor overige zakelijke reiskosten is gericht vrijgesteld.

3. Contributie vakbond

De vergoeding van de contributie voor een vakbond valt in de zogenaamde vrije ruimte van de werkgever en kan dus in principe onbelast vergoed worden.

4. Cursussen, vakliteratuur en dergelijke

De kosten voor cursussen, vakliteratuur, symposia, studiereizen die volledig zakelijk zijn, zijn gericht vrijgesteld.

5. Internet- en telefoonaansluitingen

Als de kosten worden vergoed door de werkge-

ver, vallen deze in de zogenaamde vrije ruimte. Wanneer echter het zogenaamde noodzakelijkheidscriterium van toepassing is, dan is de vergoeding gericht vrijgesteld. Kijk hier dus goed naar samen met je werkgever.

6. Persoonlijke verzorging

Vergoedingen voor kosten van persoonlijke verzorging vallen in de vrije ruimte van de werkgever. In beginsel is het dus wel mogelijk, maar het zal van de situatie van de werkgever afhangen of het ook vergoed zal worden.

7. Representatie en relatiegeschenken

Vergoedingen voor representatiekosten en relatiegeschenken kunnen in het algemeen

aangemerkt worden als intermediaire kosten en kunnen dus vergoed worden.

8. VOG (Verklaring omtrent gedrag)

Een vergoeding van je werkgever voor een VOG is gericht vrijgesteld en gaat dus niet ten laste van de vrije ruimte.

9. Thuiswerkvergoeding (vanaf 2022)

Vanaf 1 januari 2022 mag een werkgever aan werknemers die thuiswerken een onbelaste vergoeding geven van € 2 per dag. Hiermee worden kosten gecompenseerd die de werknemer thuis tijdens werktijd maakt, zoals energielasten, koffie en thee en toiletpapier.

Ook zaken die hierboven niet genoemd worden

kunnen eventueel onbelast vergoed of verstrekt worden. Dit is afhankelijk van of je werkgever nog de mogelijkheid heeft om zaken in de zogenoemde vrije ruimte onder te brengen. Informeer bij je werkgever naar de mogelijkheden.

Mocht je werkgever geen gebruik maken van deze mogelijkheden en moet je de kosten zelf betalen, dan kun je deze helaas niet opvoeren als kosten in je aangifte inkomstenbelasting.

Sylvain Bouwman, fiscalist bij Bouwman & Veldhuizen. Geactualiseerd op 4 februari 2021. Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden.

Verhuis- en inrichtingskosten

Als het voor je werkzaamheden noodzakelijk was om te verhuizen dan kun je de verhuiskosten aftrekken (bij artiesten met veel verschillende opdrachtgevers zal daarvan niet zo snel sprake zijn). Hierbij zijn de kosten van het overbrengen van de inboedel volledig aftrekbaar. Wat betreft de overige verhuiskosten mag je, ongeacht de werkelijke uitgaven, € 7.750 aftrekken.

Advieskosten

De kosten van een belastingadviseur zijn slechts aftrekbaar voor zover ze zijn gemaakt voor werkzaamheden met betrekking tot je onderneming. De kosten van een aangifte inkomstenbelasting zijn niet aftrekbaar. Ook voor juridische kosten geldt dat alleen sprake is van aftrekbare kosten als ze zijn gemaakt in verband met ondernemingshandelingen.

Persoonlijke verzorging

De kosten van persoonlijke verzorging zijn voor musici en artiesten in beginsel aftrekbaar. Uiteraard dien je steeds eventuele privébesparingen in mindering te brengen. Voorbeeld: als je voor ieder optreden naar de kapper moet gaan, dien je hierop 9 kappersbehandelingen in mindering te brengen. Deze 9 kappersbeurten (eens in de 6 weken) worden namelijk door de belastingdienst als gebruikelijk beschouwd. Wat er behalve de kapper onder persoonlijke verzorging valt, is geheel afhankelijk van de aard van je werkzaamheden. Jij moet daar in ieder geval altijd het zakelijke karakter van kunnen aantonen.

Eten en drinken in verband met het werk

De kosten van zakelijke lunches, diners en consumpties (dus bijvoorbeeld rond een optreden) zijn in principe voor 80% aftrekbaar.

Promotiekosten

Alle kosten die je maakt om optredens te verkrijgen, zoals advertentiekosten en kosten van drukwerk of van promotiemateriaal, zijn aftrekbaar. Dat geldt ook voor de kosten van demo's en promotie-cd's.

Sollicitatiekosten

De kosten van ‘sollicitaties’, proefspelen, voorzingen, audities en dergelijke zijn aftrekbaar. Denk hierbij aan reiskosten. De aftrekmogelijkheid geldt ook als deze niet succesvol zijn.

Rente

Betaalde rente heeft alleen betrekking op de beroepskosten, indien het een lening betreft voor de aanschaf van bijvoorbeeld een zakelijk instrument of indien je rente hebt moeten betalen op je zakelijke bankrekening.

Ontvangen vergoedingen

Denk er aan om ontvangen kostenver-

goedingen (op grond van een kostenvergoedingsbeschikking of de kleine-vergoedingsregeling) in mindering op je aftrekbare kosten te brengen! Overigens is de vergoeding als het goed is al verwerkt in de jaaropgaaf. De vergoeding hoort als brutoloon opgenomen te zijn. Controleer dit eventueel bij de opdrachtgevers om te voorkomen dat je de vergoeding dubbel aangeeft.

Ingehouden loonheffing

De loonheffing die op inkomsten uit losse verlonde optredens in 2021 is ingehouden, kun je vermelden onder het kopje ‘loonheffing artiest’ in het onderdeel waar ook de omzet en de kosten uit ‘overige werkzaamheden’ staan vermeld. In de winstaangifte vind je een regel voor het aangeven van de ‘in de winst begrepen loonheffing’.

Ondernemersfaciliteiten

Artiesten die winst uit onderneming

genieten (dus niet resultaat uit overige werkzaamheden) en aan de daarvoor geldende criteria voldoen, kunnen naast de aftrek van beroepskosten ook gebruik maken van de zogenaamde ondernemersaftrek en andere ondernemersfaciliteiten.

Het belangrijkste onderdeel van de ondernemersaftrek is de zelfstandigenaftrek, waarvoor onder andere als criterium geldt dat je minimaal 1.225 uur per jaar aan je onderneming moet besteden. De aftrek bedraagt in 2021 € 6.670 (in 2020 was dat nog € 7.030) plus eventueel een startersaftrek van € 2.123 voor startende ondernemers. De zelfstandigenaftrek bedraagt niet meer dan het bedrag van de winst voor ondernemersaftrek. Voor starters geldt deze beperking niet. Zie ook het artikel ‘Hoe houd ik mijn uren bij?’ in deze *Muziekwereld*.

De zelfstandigenaftrek wordt stapsgewijs teruggebracht tot € 3.240 in 2036. In 2022 zal de zelfstandigen-

aftrek € 6.310 bedragen. Bovendien wordt het maximale percentage (het maximale belastingtarief) waartegen de zelfstandigenaftrek wordt afgetrokken steeds lager. In 2021 bedraagt dat percentage 43% (in 2022 wordt dat 40%).

Bij de ondernemersfaciliteiten kennen we verder ook de investeringsaftrek, de fiscale oudedagsreserve (FOR), de meewerkaftrek en de MKB-winstvrijstelling. De MKB-winstvrijstelling bedraagt in 2021 14% van de winst na aftrek van de ondernemersaftrekken. Ook ondernemers die niet aan het urencriterium voldoen hebben recht op de MKB-winstvrijstelling. Voor deze aftrekpost geldt ook dat het maximale belastingtarief waartegen deze wordt afgetrokken in 2021 43% bedraagt (en in 2022 40%).

Eloy Veldhuijzen, fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen. Geactualiseerd op 17 februari 2022. Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden.

De werkkostenregeling

De vrije ruimte in 2021

In verband met de coronacrisis is het percentage van de vrije ruimte bij een loonsom tot € 400.000 in 2021 verhoogd naar 3% (boven € 400.000 is het percentage 1,18%). In 2022 geldt in plaats van 3% weer het lagere percentage van 1,7%.

Voor wie is de regeling van toepassing?

Iedere werkgever heeft met deze regeling te maken waardoor deze voor jou als werknemer in dienstbetrekking ook gevolgen heeft. De regeling wordt hier alleen globaal besproken omdat de situatie bij elke werkgever anders is, afhankelijk van de keuzes die de werkgever maakt. Dus als je meer over je specifieke situatie wilt weten, moet je dat vragen aan je werkgever. Het is geen regeling waar je zelf invloed op uit kunt oefenen.

Wat is het doel van de regeling?

De bedoeling van de regeling is het fiscale systeem eenvoudiger te maken. Steeds meer werkgevers maken inmiddels gebruik van de mogelijkheden die de Wkr biedt, maar velen zijn nog onbekend met de mogelijkheden. Werkgevers mogen tot op zekere hoogte zelf bepalen wat ze binnen de vrije ruimte aan onbelaste vergoedingen besteden. Er wordt wel getoetst of de vergoeding gebruikelijk is. Bij vergoedingen en verstrekkingen tot € 2.400 per werknemer per jaar gaat de fiscus er vanuit dat het gebruikelijk is. Per uit te betalen vergoeding bepaalt de werkgever of hij de werknemer ervoor belast of kiest voor opname in de vrije ruimte van de Wkr. Als de werkgever het forfait van de regeling overschrijdt, moet hij zelf belasting over het meerdere betalen (80%).

Gerichte vrijstellingen

Niet alle vergoedingen worden meegeteld in de vrije ruimte. Bepaalde vergoedingen zijn gericht vrijgesteld en komen niet ten laste van de vrije ruimte. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om reis- en verblijfkosten, zakelijke maaltijden en kosten voor vakliteratuur (geen limitatieve opsomming).

Scholingskosten voor ex-werknemers

De regering wil werknemers die hun baan kwijtraken meer mogelijkheden geven voor omscholing. De gerichte vrijstelling voor scholing geldt vanaf 2021 daarom ook voor vergoedingen en verstrekkingen ten behoeve van scholing van ex-werknemers. Deze verruiming geldt voor vergoedingen en verstrekkingen voor het volgen van een opleiding of studie met het oog op het genereren van inkomen. De belastingdienst toetst of de werknemer de scholing volgt om de arbeidsmarktpositie te verbeteren met als doel om een inkomen te verdienen. De werkgever geeft de scholingskosten op als eindheffing bij contractbeëindiging in de

werkkostenregeling. De belastingdienst berekent hier dan geen loonheffing over.

Gericht vrijgestelde thuiswerkvergoeding per 1 januari 2022

Thuiswerken en hybride werken? Dat blijven we ook dit jaar vaak doen. Om dit ook fiscaal goed te regelen, kunnen werkgevers vanaf 1 januari een onbelaste thuiswerkvergoeding bieden van maximaal 2 euro per dag. Deze vergoeding is bedoeld om kosten te compenseren die worden gemaakt tijdens het thuiswerken. Denk hierbij aan: water- en elektriciteitsverbruik, verwarming, koffie, thee en toiletpapier.

Nihil waarderingen

Daarnaast zijn er nog vergoedingen die wel in de vrije ruimte vallen, maar die op nihil gewaardeerd mogen worden. Hierbij moet je denken aan consumpties en maaltijden (niet de vaste lunch!) op de werkplek. In de praktijk komt het er op neer dat deze vergoedingen en verstrekkingen onbelast mogen worden gegeven. Er zijn aan

sommige vergoedingen nog nadere voorwaarden verbonden, maar in het kader van dit artikel voert het te ver om die allemaal te vermelden.

Intermediaire kosten

Dit zijn kosten die een werknemer maakt in opdracht en voor rekening van zijn werkgever. Een voorbeeld hiervan is dat een werknemer kosten maakt voor representatie of een relatiegeschenk, deze kosten declareert en vervolgens terugbetaald krijgt door de werkgever. Dit soort kosten valt niet in de vrije ruimte van de werkkostenregeling. Alle vergoedingen en verstrekkingen die hierboven niet zijn uitgezonderd vallen binnen de nieuwe werkkostenregeling. Laat u voorlichten door uw werkgever over de keuzes die deze heeft gemaakt.

Noodzakelijkheidscriterium voor gereedschappen, computers en mobiele communicatiemiddelen

Wanneer medewerkers voor het uitoefenen

van hun functie gereedschappen, computers of mobiele communicatiemiddelen nodig hebben, mogen deze verstrekt worden zonder dat ze ten laste van de vrije ruimte komen. In eerste instantie bepaalt de werkgever of iets noodzakelijk is. Uiteraard kan de belastingdienst een andere mening hierover hebben.

Belaste vergoedingen die buiten de werkkostenregeling vallen

Een aantal vergoedingen mag niet onbelast gegeven worden, maar valt buiten de werkkostenregeling omdat ze direct belast moeten worden bij de ontvangende werknemer. Het gaat om de bijtelling voor privégebruik van een auto van de zaak, de huurwaarde van een bedrijfswoning, de waarde van huisvesting buiten de woonplaats, rentevoordeel van een personeelslening, vergoeding van geldboetes en dergelijke.

Sylvain Bouwman, fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen. Geactualiseerd op 17 februari 2022. Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden

Btw en de muziekpraktijk

De btw is vaak een lastig onderdeel van de administratie, en al helemaal als sprake is van grensoverschrijdende dienstverlening. Daarom volgt hier een overzicht van de gevolgen van diverse situaties voor de btw.

Binnenlandse optredens en repetities als uitvoerend artiest

Een optreden, waaronder ook een cd-opname en ander studiowerk wordt verstaan, valt altijd onder het lage btw-tarief van 9%. Voor repetities geldt dat als die “samenhangen met en noodzakelijk zijn voor optredens” ook het 9%-tarief van toepassing is. Dat zou in bepaalde, specifieke situaties tot een discussie kunnen leiden, maar het is volgens ons te verdedigen dat iedere repetitie gericht is op een optreden (en daar dus mee samenhangt). Dat houdt dus in dat het 9%-tarief vrijwel altijd ook op repetities van toepassing is.

Optredens in het buitenland en/of voor een buitenlandse opdrachtgever
A. binnen de Europese Unie
B. buiten de Europese Unie

Ad. A. Optredens/opdrachtgevers binnen de Europese Unie

Bij optredens binnen de Europese Unie moet eerst worden vastgesteld welke btw van toepassing is. Daarbij zijn de volgende situaties te onderscheiden:

Afnemer/opdrachtgever is btw-ondernemer binnen de EU maar niet gevestigd in Nederland

Optredens voor opdrachtgevers die btw-ondernemer zijn, zijn belast waar de afnemer is gevestigd. Dus als de opdrachtgever in Duitsland is gevestigd,

is de Duitse btw van toepassing, zelfs als het optreden in Nederland zou plaatsvinden. De btw-heffing wordt in zo’n geval verlegd naar de afnemer waardoor er geen Nederlandse btw is verschuldigd. Op de factuur breng je dan 0% btw in rekening en verder zet je het btw-nummer van de opdrachtgever erop met de vermelding ‘btw verlegd’ (of ‘Umkehrung der Steuerschuldnerschaft’, ‘reverse charge’ enz.).

Afnemer/opdrachtgever is particulier wonend binnen de EU

Wanneer sprake is van een particuliere opdrachtgever is wel de plaats bepalend waar de dienst wordt uitgevoerd. Dus als de opdrachtgever bijvoorbeeld in Duitsland woont en het optreden in Nederland plaatsvindt, dan is de Nederlandse wetgeving van toepassing. Als de afnemer in Duitsland woont en het optreden ook in Duitsland wordt gegeven, is de Duitse btw aan de orde. Deze btw-heffing kan niet worden verlegd omdat de factuur aan een particulier wordt gestuurd.

Een particuliere opdrachtgever krijgt voor een optreden in Nederland Nederlandse btw in rekening gebracht en voor een optreden in een ander EU-land krijgt hij een factuur met buitenlandse btw van het desbetreffende land. Als dienstverlener moet je zelf zorgen voor een in dat land geldig btw-nummer en dien je ook in dat land

aangifte te doen. In de praktijk zal dat alleen gedaan worden als er veel optredens in één land zijn.

Ad. B. Opdrachtgevers buiten de Europese Unie

Als een opdrachtgever buiten de Europese Unie is gevestigd, heb je niets te maken met btw-heffing. Het maakt niet uit of de opdrachtgever btw-ondernemer of particulier is.

Op de factuur hoeft helemaal geen btw vermeld te worden.

De btw-aangifte bij buitenlandse omzet

Bij vraag 3b van je btw-aangifte vermeld je de omzet waarvan de btw is verlegd binnen de EU. Omzet van buiten de EU hoeft je niet in de btw-aangifte te vermelden.

De ICP-opgaaf

ICP betekent Intra Communautaire Prestaties, oftewel diensten binnen de Europese Unie. Als je facturen hebt verzonden waarbij je de btw hebt verlegd, moet je eenmaal per kwartaal een digitale opgaaf ICP indienen. Hierop vermeld je de gegevens van de btw-ondernemers waarnaar de btw is verlegd.

Verloonde binnenlandse optredens

Als een artiest niet expliciet heeft afgezien van toepassing van de artiestenregeling (bijvoorbeeld met een

Btw-berekening

Btw over inkomsten moet worden afgedragen, betaalde btw mag onder bepaalde voorwaarden worden teruggevraagd (verrekend). Iemand die voor 100% belaste inkomsten heeft, mag alle betaalde btw verrekenen. Als sprake is van gemengde inkomsten, dus gedeeltelijk wel en gedeeltelijk niet belast voor de btw, mag slechts een deel van de betaalde btw worden teruggevraagd. De hoofdregel hierbij is dat de verhouding wordt uitgerekend tussen belaste en de totale inkomsten. In dezelfde verhouding mag de betaalde btw worden verrekend.

Rekenvoorbeeld:		btw
Omzet uit optredens	€ 10.000 netto	€ 900
Omzet uit lesgeven >20	€ 5.000 netto	€ 1050
Omzet uit lesgeven <21	€ 8.750 netto	vrijgesteld
Betaalde btw		€ 800
Verhouding belast ten opzichte van totaal: 15.000/23.750 = 0,63.		
Te verrekenen btw 0,63 x 800 = € 504.		
Af te dragen:	€ 1.950	
Te verrekenen:	€ 504	
Te betalen:	€ 1.446	
De niet verrekenbare btw bedraagt € 296. Dit zijn kosten voor de onderneming voor de inkomstenbelasting.		

Kleineondernemersregeling en OVOB

Vanaf 2020 is een kleineondernemersregeling van toepassing die aan de hoogte van de omzet is gerelateerd (de omzetgerelateerde vrijstellingsregeling, of OVOB). Daarvoor geldt dat als je omzet (naar verwachting) minder dan € 20.000 bedraagt, je voor deze vrijstelling in aanmerking kunt komen. Bepaalde vrijgestelde omzet telt niet mee voor deze omzetgrens. Als de OVOB van toepassing is, bereken je geen btw meer op je facturen aan je klanten. Daar staat tegenover dat je ook geen btw meer kunt verrekenen op je kosten. In bepaalde situaties moet je Btw terugbetalen die je in een eerder jaar op investeringsgoederen hebt verrekend.

Je kiest de OVOB voor de komende drie jaar. Je moet daar dan wel van tevoren een verzoek voor indienen. Je kunt je aanmelden voor de OVOB via een formulier dat je van de site van de belastingdienst kunt downloaden. Dit formulier moet uiterlijk vier weken voor de gewenste ingangsdatum zijn ingediend. Als je in de loop van een jaar toch boven de € 20.000 uitkomt, dan moet je vanaf dat moment wel weer btw in rekening brengen en weer aangifte doen.

eigen verklaring), dienen de binnenlandse optredens te worden verloond volgens de artiestenregeling. Voor de btw wordt dit niet gezien als een vrijstelling maar als inkomsten buiten de btw. Deze hoeven dan ook niet op de btw-aangifte opgenomen te worden.

Muzieklespraktijk

Over lesgelden dient 21% btw berekend te worden, behalve voor leerlingen die aan het begin van de cursus of het lesjaar nog geen 21 jaar zijn. Voor die laatste groep geldt een vrijstelling voor de btw. Belangrijk hierbij is dus dat de peildatum het begin van een cursusperiode is. Als een leerling in de loop van de cursus 21 jaar wordt, geldt de vrijstelling

tot het einde van de lopende cursus.

LET OP: een veel gemaakte fout is dat de vrijgestelde omzet wordt aangegeven bij omzet 0%. Dit is niet correct. De vrijgestelde omzet hoeft in het geheel NIET in de aangifte omzetbelasting te worden opgenomen.

Erkende beroepsopleiding

Muzieklessen die gegeven worden via een wettelijk geregelde beroepsopleiding vallen onder de onderwijsvrijstelling. Ongeacht de leeftijd van de leerling is hier dus sprake van vrijgestelde omzet. Onder deze regeling vallen bijvoorbeeld de conservatoria. Omdat het conservatorium zelf onder de vrijstelling valt én een wettelijk

geregelde beroepsopleiding is, mogen docenten ook van deze vrijstelling gebruik maken als ze aan het conservatorium factureren.

LET OP: lesgeven aan een niet wettelijk geregelde beroepsopleiding kan door de docent alleen vrijgesteld gefactureerd worden als deze is geregistreerd bij het CRKBO (Centraal Register Kort Beroepsonderwijs).

LET OP: vrijgestelde omzet lijkt leuk, maar dit betekent ook dat je minder btw op je kosten mag aftrekken. Dat wordt in principe naar verhouding berekend. Hoe meer vrijgestelde omzet, des te minder btw je mag aftrekken.

Componeren, arrangeren en scenarioschrijven

De werkzaamheden van een componist zijn vrijgesteld voor de btw. Ook het arrangeren valt onder de componistenvrijstelling. Een scenarioschrijver valt onder de vrijstelling voor schrijvers. Bij het arrangeren en scenarioschrijven geldt wel de voorwaarde dat echt sprake is van het toevoegen van nieuw materiaal aan oorspronkelijke stukken. Er mag niet alleen gekopieerd worden. Soms is een arrangement of scenario onderdeel van een totale productie waarover wel btw is verschuldigd. In dat geval wordt de vrijstelling vervangen door het tarief van de hoofdproductie.

Dirigeren

De werkzaamheden van een dirigent vallen onder het 21%-tarief, behalve voor zover zij direct gerelateerd zijn aan een optreden. Het optreden zelf valt in elk geval onder het 9%-tarief, omdat het ook voor de dirigent als een optreden wordt gezien. In veel gevallen is verdedigbaar dat alle repetities naar een optreden toe werken en dus allemaal onder het 9%-tarief zouden kunnen vallen. Als een koor of orkest zelden optreedt, zal het voor de dirigent lastiger zijn om het 9%-tarief te verdedigen dan als bijvoorbeeld maandelijks wordt opgetreden.

Royalty's voor plaatverkoppen

Als de ontvanger van royalty's deze meer dan incidenteel ontvangt en ook van meerdere partijen, dan wordt hij als zelfstandige gezien. Over de ontvangsten voor verkopen van cd's dient hij dan 21% btw af te dragen.

De artiest die niet aan de genoemde voorwaarden voldoet, kan de royalty's zonder btw ontvangen. Zelfstandigheid voor de btw op royalty's hoeft niet per se samen te gaan met zelfstandigheid voor op-

tredens. Het is mogelijk dat iemand verloond wordt voor optredens en zelfstandig is voor de ontvangst van royalty's.

Auteursrechten voor componisten en schrijvers

De opbrengsten uit auteursrechten zijn voor componisten en schrijvers in principe vrijgesteld voor de btw. Deze vrijstelling is echter niet van toepassing als de rechten zijn overgedragen aan een rechtspersoon zoals een BV. De rechtspersoon moet 21% btw in rekening brengen. Als derden, bijvoorbeeld erfgenamen, auteursrechten ontvangen, zijn deze niet vrijgesteld omdat deze derde niet degene is die de vrijgestelde prestatie heeft geleverd. Ook hiervoor geldt dus het 21%-tarief.

Auteursrechten voor (muziek)uitgeverijen

Omdat uitgevers niet zelf de componist of schrijver zijn, geldt voor hen niet de bovengenoemde vrijstelling voor de btw. De ontvangsten van een uitgever moeten daarom in twee delen worden uitgesplitst: het deel dat ontvangen wordt namens de componist of schrijver mag onbelast worden ontvangen, over het uitgeversdeel moet 21% worden afgedragen.

Cd-verkoop, merchandising

Op de verkoop van cd's en andere merchandising is het hoge tarief (21%) van toepassing. Over exemplaren die als promotiemateriaal worden weggegeven hoeft echter geen btw te worden afgedragen. Vaak gebeurt de verkoop van cd's, t-shirts en dergelijke contant bij concerten. Het is belangrijk hiervan een goede registratie bij te houden.

Digitale diensten en verkopen van goederen aan particulieren binnen de EU
Vanaf 1 juli 2021 geldt dat als je in een

jaar meer dan € 10.000 verkoopt aan particulieren in andere EU-landen, je in die landen btw moet gaan betalen. Die verkopen kunnen om goederen gaan, maar ook om digitale diensten, zoals downloads van muziek.

Nu is het natuurlijk praktisch vrijwel ondoenlijk en erg duur om je in elk EU-land te registreren en daar periodiek btw-aangifte te doen. Om dit op te lossen is de 'One Stop Shop-regeling' (OSS-regeling) ingevoerd. Dit houdt in dat je via één EU-lidstaat (Nederland) de btw-aangiften kunt doen en de btw voor die andere landen kunt betalen. Dat gebeurt via het beveiligde gedeelte van de website van de belastingdienst. De belastingdienst stuurt dat vervolgens door naar de betreffende lidstaten. Om gebruik te kunnen maken van de OSS-regeling moet je je registreren. Laat je adviseren of kijk op de website van de belastingdienst voor meer informatie.

Als de omzet die je met deze diensten of met verkopen aan particulieren in andere EU-landen in een kalenderjaar onder € 10.000 blijft, dan moet je over deze omzet Nederlandse btw afdragen. De grens van € 10.000 geldt voor alle EU-landen samen, dus niet per land.

Bijkomende kosten

Ondergeschikte kosten die via een factuur worden doorberekend aan een opdrachtgever volgen het btw-regime van de hoofdprestatie. Dit wil zeggen dat over bijvoorbeeld reiskosten die gemaakt zijn voor een optreden en tegelijk daarmee gefactureerd worden, 9% btw moet worden afgedragen.

Eloy Veldhuijzen, Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen. Geactualiseerd op 17 februari 2022.
Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden

(Hoe) houd ik mijn uren bij?

Eén van de meest voorkomende discussies met de belastingdienst in onze adviespraktijk, gaat over het wel of niet van toepassing zijn van het urencriterium voor de zelfstandigenaftrek. Zo’n discussie gaat vaak om veel geld, waardoor de gemoederen soms hoog kunnen oplopen. Waar hebben we het over?

De ondernemersaftrek (o.a. zelfstandigenaftrek)

Als zelfstandige (artiest of musicus) kun je voor de inkomstenbelasting in aanmerking komen voor de ondernemersaftrek. Die bestaat uit:

- de zelfstandigenaftrek;
- de startersaftrek;
- de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk
- de meewerkaftrek;
- de stakingsaftrek.

Het woordje ‘aftrek’ suggereert dat hier geld te verdienen is, en dat is ook zo. Ik bespreek in dit artikel alleen de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek en die bedragen respectievelijk € 6.670 en € 2.123 (2021). Als je voor beide aftrekposten in aanmerking komt, kan je dat in 2021 tot maximaal € 3.258 aan inkomstenbelasting besparen.

De zelfstandigenaftrek bedraagt overigens nooit meer dan het bedrag van de winst vóór ondernemersaftrek. Voor starters geldt deze beperking niet. De startersaftrek kun je de eerste drie jaren van je ondernemerschap krijgen¹ (bovenop de gewone zelfstandigenaftrek). Na die drie jaar heb je alleen nog recht op de gewone zelfstandigenaftrek.

Voor de volledigheid noem ik ook nog de *MKB-winstvrijstelling*. Hiervoor hoeft je echter niet aan het urencriterium te voldoen. Het is voldoende dat je als ondernemer voor de

inkomstenbelasting wordt aangemerkt. De MKB-winstvrijstelling is ook een vrij stevige aftrekpost. Deze bedraagt namelijk 14% van de winst (na zelfstandigenaftrek). Dat kan dus aardig oplopen. Voor de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek moet je dus wel voldoen aan het urencriterium.

Het urencriterium

Dit houdt in dat je *aantoonbaar* per jaar minimaal 1.225 uur aan je onderneming moet hebben besteed, om voor de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek in aanmerking te komen. 1.225 uur op jaarbasis, betekent ongeveer 25 uur per week (als je rekening houdt met vier weken vakantie). Zowel de directe uren (uitvoerend werk) als indirecte uren (administratie, acquisitie, vergaderingen, reistijd, studeren enz.) tellen mee.

Als je in de loop van het jaar gestart bent, moet je nog steeds aan die 1.225 uur voldoen, het wordt dus niet tijdsevenredig omgerekend. Bij arbeidsongeschiktheid geldt overigens een verlaagd criterium, namelijk 800 uur. Als je je werk als ondernemer tijdelijk onderbroken hebt in verband met zwangerschap, dan tellen de niet-gewerkte uren over in totaal 16 weken toch mee als gewerkte uren.

Naast die 1.225 uur moet je ook meer dan 50% van je totale arbeidstijd aan je onderneming besteden. Als je naast je onderneming bijvoorbeeld een vaste baan hebt van 28 uur per week, moet je dus meer dan 28 uur aan je onderneming besteden. Deze regel geldt niet voor starters.

Het aantonen van de uren

Het woord ‘aantoonbaar’ is de bron van veel discussies. Moet je dat bij de aangifte inkomstenbelasting al aantonen? Wanneer toon je dat dan aan en hoe toon je dat aan?

Je hoeft dat alleen aan te tonen als er door de belastingdienst om gevraagd wordt. Dat kan bijvoorbeeld door middel van een vragenbrief zijn, of bij een belastingcontrole. De computers van de belastingdienst worden vaak ‘getriggerd’ door de combinatie van een lage omzet en het toepassen van de zelfstandigenaftrek en sturen dan een vragenbrief de deur uit. Een lage omzet suggereert dat er minder tijd aan de onderneming is besteed, zo is de gedachte.

Het aantonen zal in principe moeten gebeuren door het laten zien van een urenverantwoording. Dat kan bijvoorbeeld een overzicht in Excel of Word zijn van je gewerkte (directe én indirecte) uren in een bepaald jaar, bij voorkeur zo gedetailleerd mogelijk. Dat kan per week zijn of per dag. Alleen het overhandigen van je agenda is dus beslist niet voldoende, maar deze kan (en moet!) wel dienen als onderbouwing van je urenverantwoording. Wat wel handig aan een digitale agenda als Google Calendar en Calendar van Apple is dat je ook je reisurens kunt bijhouden.

Ook heb je software om je uren in bij te houden. Zo heb je apps waarin je je werkuren vanaf de start in kan opnemen, maar ook achteraf je uren in kan zetten. Veel administratie-websites hebben ook als feature dat je in

een app je uren bij kan houden.

Nu is het lastige dat als de belastingdienst je vandaag vraagt om met een urenverantwoording over bijvoorbeeld 2018 of 2019 te komen (dat kan dus echt gebeuren! Er kan namelijk tot zeven jaar terug om worden gevraagd) en je in dat jaar niets hebt bijgehouden, je moet gaan reconstrueren. Je weet dan echt niet meer hoeveel tijd je in week x van dat jaar aan je administratie hebt besteed, aan het rondbellen om een optreden te regelen of aan studeren. Je vult dan dus in je urenverantwoording geschatte of gemiddelde tijden in voor dat soort werkzaamheden. Daar ontstaat dan vaak de discussie met de belastingdienst. Men vindt een urenverantwoording die achteraf is opgesteld en waarbij wordt gewerkt met geschatte of gemiddelde uren (die vaak ook nog iedere dag of week gelijk zijn) ‘niet controleerbaar’ (lees: niet betrouwbaar, je hebt dat bij elkaar verzonnen).

Dat soort urenoverzichten worden door de belastingdienst dan ook regelmatig afgeschoten. De consequentie is dan dat je de zelfstandigenaftrek (en eventueel startersaftrek) van dat jaar, of zelfs van een aantal jaren, kwijt bent. Dat dat enorm veel geld kan kosten, hoeft ik niet uit te leggen.

Persoonlijk vind ik dat achteraf opgestelde urenspecificaties te vaak ten onrechte worden afgekeurd.

Het kan daarbij overigens zeker helpen als je in een eventuele bezwaarprocedure verzoekt om ‘gehoord’ te worden. Dat houdt in dat je op gesprek mag gaan bij de belastingdienst om bijvoorbeeld uit te leggen hoe je werkweek eruit ziet (neem een adviseur mee!). Alle mogelijke bewijsmiddelen zijn daarbij geoorloofd. Denk aan foto’s, opnames, social media, getuigenverklaringen, rapporten, enz.

Advies

Dat zal, na wat ik hierboven heb opgemerkt, niet als een verrassing komen:

houd in de loop van het jaar al zoveel mogelijk je uren bij. Doe dit minimaal één keer per week, maar bij voorkeur vaker. Zeker als je starter bent, sta je niet erg sterk als je dat niet doet. Ook voor de ervaren ondernemer die al jaren meedraait geldt echter nog steeds dat je je uren moet kunnen aantonen. Houd er rekening mee, dat daar zeker naar gevraagd kan worden als het wat minder goed gaat en de omzet terugloopt.

Directe uren en indirecte uren

Behalve over het aantal uren, ontstaan ook vaak discussies over de samenstelling van die uren als er naar verhouding veel indirecte uren op de urenverantwoording staan. Dat zijn dus alle uren die niet bestaan uit ‘echte’ werkuren, zoals optreden, lesgeven e.d. Bijvoorbeeld de tijd die je aan je administratie besteedt, reistijd, overleg, acquisitie, maar ook de studie- en repetitie-uren. Menig medewerker van de belastingdienst kan zich in eerste instantie niet voorstellen dat een musicus zo ontzettend veel tijd moet besteden aan het op peil houden van zijn/haar speelvaardigheid of aan het instuderen van een muziekstuk. Het overhandigen van onderzoeksrapporten van bijvoorbeeld de Ntb over hoe het leven van een musicus eruit ziet, wil dan nog wel eens helpen.

In het algemeen geldt dat hoe meer indirecte uren er zijn ten opzichte van de directe uren, des te lastiger het wordt om de inspecteur te overtuigen. Hoe onterecht dat ook kan zijn!

Je staat dan veel sterker als je (ook) je indirecte uren in het jaar zelf nauwkeurig hebt bijgehouden.

Welke inkomsten?

In een eerder jaar hebben we gezien dat de belastingdienst bij een Ntb-lid niet accepteerde dat de uren die besteed waren aan optredens waarvan de inkomsten waren verloond (volgens de artiestenregeling) mee tellen voor het

urencriterium. Als je voor de inkomstenbelasting als ondernemer wordt aangemerkt, kunnen je inkomsten uit diverse soorten bestaan: gefactureerde omzet voor een optreden of repetitie, inkomsten uit lesgeven, maar ook uit inkomsten die verloond zijn. Dat laatste zal bij musici en artiesten in het algemeen op grond van de artiestenregeling gebeurd zijn, waardoor die inkomsten ook meegenomen kunnen worden in de winst uit onderneming en de werkzaamheden dus ook meetellen voor het urencriterium. Laat je daarover niets wijs maken en neem bij discussies over dit onderwerp gerust contact op!

Overigens is het zo dat inkomsten die niet op grond van de artiestenregeling verloond zijn, maar volgens de regels die voor ‘gewone’ werknemers gelden, veel lastiger in de winst uit onderneming opgenomen kunnen worden. Volgens de rechtspraak (en de belastingdienst) kan dat alleen als die inkomsten ondergeschikt zijn aan de overige inkomsten die je als ondernemer hebt gegenereerd. ‘Ondergeschikt’ houdt dan in: minder dan 10%, waarbij zowel gekeken wordt naar tijd als naar geld.

Urencriterium in coronatijd

In verband met de coronacrisis is het urencriterium tijdelijk versoepeld. De belastingdienst gaat er vanuit dat ondernemers in de periode van 1 maart 2020 tot en met 30 september 2020 en in de periode 1 januari 2021 tot 30 juni 2021 ten minste 24 uren per week aan hun onderneming hebben besteed. Als je in die perioden als zelfstandige minder hebt kunnen werken, kun je hiermee wellicht toch aan je totaal aantal van 1225 uren komen.

Eloy Veldhuijzen, fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen, 17 februari 2022. Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden.

ABONNEMENT OP MUSICMAKER? LOS NUMMER BESTELLEN? GA NAAR muziekmagazines.nl

ABONNEMENTEN
MAGAZINES
METHODES
BOEKEN
TICKETS

OOK VOOR

- DE BASSIST
- SLAGWERKKRANT
- GITARIST
- INTERFACE

muziekmagazines.nl/musicmaker

**Wij weten wat
er speelt!**

Word nu lid!

tel. 020-2108050

www.ntb.nl

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.

De Ntb is dé vakorganisatie voor musici